НАРЕДБА № 18 ОТ 23 ЮЛИ 2001 Г. ЗА СИГНАЛИЗАЦИЯ НА ПЪТИЩАТА С ПЪТНИ ЗНАЦИ

Издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството

Обн. ДВ. бр.73 от 21 Август 2001г., изм. ДВ. бр.18 от 5 Март 2004г., изм. ДВ. бр.109 от 14 Декември 2004г., изм. ДВ. бр.54 от 14 Юли 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.35 от 15 Май 2015г., изм. ДВ. бр.32 от 16 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.13 от 14 Февруари 2020г.

Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I.
Основни изисквания

Чл. 1. С наредбата се определят видовете пътни знаци и другите средства за сигнализиране на пътищата, както и условията, редът и правилата за тяхното използване за организиране на движението по пътищата, отворени за обществено ползване.

Чл. 2. (1) Пътният знак е равнинно изображение с определена форма, размери, цветове и символи.

(2) В зависимост от предназначението си пътните знаци са:

1. предупредителни пътни знаци за опасност група "А" съгласно **приложение № 1**;

2. пътни знаци с предписания за участниците в движението:

а) група "Б" - пътни знаци относно предимството съгласно **приложение № 2**;

б) група "В" - пътни знаци за въвеждане на забрана и за отменяне на въведена забрана съгласно **приложение № 3**;

в) група "Г" - пътни знаци със задължителни предписания съгласно **приложение № 4**;

г) група "Д" - пътни знаци със специални предписания съгласно **приложение № 5**;

3. указателни пътни знаци:

а) група "Е" - пътни знаци, даващи допълнителна информация, съгласно **приложение № 6**;

б) група "Ж" - пътни знаци за направления, посоки, обекти и др. съгласно **приложение № 7**;

4. допълнителни табели група "Т" съгласно **приложение № 8**.

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътните знаци и другите средства за сигнализиране може да се използват самостоятелно или в съчетание помежду си, както и в съчетание с пътна маркировка и светлинни сигнали.

(2) Пътните знаци и другите средства за сигнализиране на пътищата се поставят в обхвата на пътя при спазване изискванията на тази наредба, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) в населени места и селищни образувания - съгласно проект за организация на движението, разработен въз основа на генералния план за организация на движението;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) извън границите на населени места и селищни образувания - в съответствие с проекта за организация на движението по пътя.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Проектите по ал. 2 се изработват, съгласуват и одобряват при спазване изискванията на **Наредба № 1 от 2001 г. за организиране на движението по пътищата** (ДВ, бр. 13 от 2001 г.). Те се изготвят от лица с пълна проектантска правоспособност по част "Организация и безопасност на движението" съгласно **чл. 128** и **129 на Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти** (ДВ, бр. 51 от 2001 г.).

Чл. 4. В обхвата на пътя не се допуска да се поставят рекламни и други видове материали с форма и цвят, които наподобяват пътните знаци или другите средства за сигнализиране на пътищата или пречат за тяхното възприемане.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Условията и редът за използване на пътните знаци и на другите средства за сигнализиране на пътищата при извършване на строителство или ремонт, на дейности по поддържането, при аварийни ситуации и др. в обхвата на пътя се определят с **Наредба № 3 от 2010 г. за временната организация и безопасността на движението при извършване на строителни и монтажни работи по пътищата и улиците** (ДВ, бр. 74 от 2010 г.)

(2) Пътните знаци за въвеждане на временна промяна в режима на движението при провеждане на състезания, шествия и др. се отстраняват от лицата, които отговарят за тяхното поставяне, веднага след отпадане на причините, породили необходимостта от поставянето им.

Раздел II.
Технически изисквания

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътните знаци и другите средства за сигнализиране трябва да отговарят на изискванията на БДС 1517 "Пътни знаци. Размери и шрифт" и на БДС EN 12899 "Неподвижно закрепени вертикални пътни знаци".

(2) Символите, изобразяващи видовете превозни средства, за които се отнася

действието на пътния знак, са съгласно **приложение № 9**.

(3) При изобразяване на пътни знаци с помощта на светещи елементи се допуска тъмният цвят да се замени със светъл и съответно светлият цвят - с тъмен. Червеният цвят не може да се заменя с друг цвят.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) На обратната страна на всеки пътен знак трябва да има информация на несветлоотразяващ носител за:

1. името на производителя на знака, табелата или опорната конструкция;

2. месеца и годината на производство;

3. класа на фолиото в съответствие с БДС EN 12899-1 "Неподвижно закрепени вертикални пътни знаци. Част 1: Неподвижно закрепени пътни знаци";

4. името на производителя на светлоотразяващото фолио;

5. CE маркировката.

(5) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Лицето на пътния знак не трябва да има отвори или следи от такива и да съответства на клас P3 по БДС EN 12899-1, като пътните знаци за временна организация и безопасност на движението I и II типоразмер може да съответстват на клас P2 със съгласието на възложителя.

(6) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Основата на пътния знак трябва да има устойчивост на корозия, съответстваща на клас SP2 по БДС EN 12899-1, а металният стълб от опорната конструкция трябва да е горещопоцинкован в съответствие с БДС EN ISO 1461 "Горещопоцинковани покрития на готови продукти от чугун и стомана. Технически изисквания и методи на изпитване." със средна маса на покритието не по-малка от изискванията в таблица 3, а за скрепителните елементи - в таблица 4 на същия стандарт.

(7) Основата на пътния знак по отношение на защитата на ръбовете трябва да съответства на клас E2 по БДС EN 12899-1, а за пътен знак с променливи размери - на клас E3 по БДС EN 12899-1. Пътните знаци за временна организация и безопасност на движението I и II типоразмер и останалите пътни знаци I типоразмер могат да съответстват на клас E1 по БДС EN 12899-1 със съгласието на възложителя. Защитата на ръба трябва да е непрекъсната по цялата периферия на основата.

(8) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Материалите, използвани за носещи конструкции и свързващи елементи, трябва да съответстват на приложимите части от БДС EN 10025. Стоманата за изработване на носещите конструкции трябва да е с качество не по-ниско от S 235 JR съгласно БДС EN 10025-1 "Горещовалцувани продукти от конструкционни стомани. Част 1: Общи технически условия на доставка. Национално приложение (NA)".

(9) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Изискванията по ал. 4 - 8 се отнасят и за другите средства за сигнализиране C4, C6 и C7.

Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Всички надписи върху пътните знаци са на български език, с букви от българската кирилска азбука, с изключение на пътни знаци Б2, Е8, Е19, Е22, Е26 и Т8.

(2) Повтарянето на надписите върху пътните знаци с латински букви се извършва

съгласно изискванията на **Закона за транслитерацията** и на изискванията на тази наредба.

Чл. 7. (1) В зависимост от класа на пътя, в чийто обхват се поставят, пътните знаци се класифицират в четири типоразмера:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) в населени места и селищни образувания:

а) I типоразмер - за второстепенни улици;

б) (доп. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) II типоразмер - за главни улици и за районни артерии;

в) (изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) III типоразмер - за градски магистрали и за скоростни градски магистрали клас IБ;

г) (нова - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) IV типоразмер - за скоростни градски магистрали клас IА.

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) извън границите на населени места и селищни образувания:

а) (отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

б) (доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) II типоразмер - за местни пътища и за пътища III клас;

в) III типоразмер - за пътища I и II клас;

г) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) IV типоразмер - за автомагистрали и скоростни пътища.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътищата от един и същи клас се сигнализират с пътни знаци от един и същи типоразмер и клас на светлоотразяващото фолио по отношение на специфичния коефициент на обратно отражение по **чл. 8, ал. 2**.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато местните пътища и второстепенните улици пресичат републикански пътища или улици от по-висок клас, в кръстовищата те се сигнализират с пътни знаци от група Б и с допълнителни табели Т1, Т8 и Т13 от II типоразмер.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Допуска се път с по-висока проектна скорост и с по-голяма широчина на платното за движение от изискваната за класа, към който той принадлежи, да се сигнализира с пътни знаци от следващия по-голям типоразмер по ал. 1 и със светлоотразяващо фолио от по-висок клас по отношение на специфичния коефициент на обратно отражение по **чл. 8, ал. 2**. Същото се допуска и за пътните знаци за въвеждане на временна организация и безопасност на движението на всички пътища и улици.

(5) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Е24 в случаите по **ал. 3 и 4 на чл. 133а** е II типоразмер.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) Светлотехническите показатели на пътните знаци не може да са по-ниски от изискваните с БДС EN 12899-1.

(2) Изискванията към светлотехническите характеристики на пътните знаци в зависимост от мястото им на поставяне се определят съгласно **приложение № 10**.

(3) **(*)** Всички пътни знаци и другите средства за сигнализиране са светлоотразяващи. В направляващото стълбче С1 светлоотразяващи са правоъгълниците,

намиращи се в черната ивица.

(4) Светлотехническите характеристики на светлоотразителната повърхност на пътния знак с жълт флуоресцентен цвят съгласно **приложение № 2 на Наредба № 3 от 2010 г. за временната организация и безопасността на движението при извършване на строителни и монтажни работи по пътищата и улиците** (ДВ, бр. 74 от 2010 г.) трябва да отговарят на стойностите, дадени в **приложение № 10а**.

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) (1) В участъци с концентрация на пътнотранспортни произшествия съгласно **Наредба № 5 от 2003 г. за установяване и обезопасяване на участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия по пътищата** (ДВ, бр. 90 от 2003 г.) пътните знаци:

1. А33, Б1, Б2, Б5, Г9, Г10, Г11, Д17, С4, С6.3 и С7 могат да имат допълнителен контур с жълтозелен флуоресцентен светлоотразителен фон;

2. от А1 до А17, от А20 до А22, от А24 до А32 и от А36 до А39 могат да се поставят върху правоъгълна основа с жълтозелен флуоресцентен светлоотразителен фон;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2004 г.) А18, А19, А23, А34, В24, В26 и А40 могат да имат допълнителен контур или да се поставят върху правоъгълна основа с жълтозелен флуоресцентен светлоотразителен фон.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Светлотехническите характеристики на светлоотразителната повърхност на пътния знак с жълто-зелен флуоресцентен цвят трябва да отговарят на стойностите, дадени в **приложение № 10б**.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Изображенията на пътните знаци по ал. 1 са съгласно **приложение № 11**.

Глава втора.
ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ПОСТАВЯНЕТО НА ПЪТНИ ЗНАЦИ И ДРУГИ СРЕДСТВА ЗА СИГНАЛИЗИРАНЕ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 35 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 18.05.2015 Г.)

Чл. 9. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътните знаци и другите средства за сигнализиране се поставят отдясно на платното за движение, с лицевата си страна срещу посоката на движение, така че да не се закриват от други пътни знаци, препятствия, съоръжения или принадлежности в обхвата на пътя на място, което осигурява:

1. своевременното им разпознаване и възприемане от участниците в движението през деня и през нощта;

2. безпрепятствено движение на пътните превозни средства и на пешеходците.

(2) При пътни условия, които не позволяват спазване на изискванията по ал. 1, всеки пътен знак, поставен отдясно, може да бъде повторен над или отляво на платното за движение на остров върху платното за движение или на средна разделителна ивица на път с отделни платна за движение.

(3) Над платното за движение, без да се повтарят отдясно или отляво, могат да се поставят само:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) пътни знаци за

предварително указване или потвърждаване на посоката към населено място и селищно образувание или обект;

2. пътни знаци, които се отнасят само за пътната лента, над която са поставени.

(4) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Другите средства за сигнализиране не се поставят над платното за движение.

(5) (Предишна ал. 4, доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци и други средства за сигнализиране могат да се поставят само отляво по посока на движението, без да се повтарят отдясно на платното за движение, в случаите, посочени в наредбата.

Чл. 10. (1) Пътният знак е валиден за цялата широчина на всички пътни ленти, предназначени за движение в посока, срещуположна на лицевата страна на знака.

(2) Валидността на пътния знак може да се ограничи само за една пътна лента от платното за движение с допълнителна табела Т9.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Чл. 11. (1) На едно и също място се поставят не повече от два различни пътни знака и две допълнителни табели.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Допуска се в населени места и селищни образувания да се поставят на едно място до три различни пътни знака с три допълнителни табели.

(3) Разпоредбата на ал. 1 не се отнася за пътни знаци група "Ж". За тях са валидни изискванията на **раздел VII от глава трета.**

Чл. 12. (1) Пътните знаци се поставят един под друг отстрани на платното за движение и един до друг над платното за движение при спазване отгоре надолу или отляво надясно на следния ред:

1. пътен знак група "Б";

2. пътен знак група "А";

3. пътен знак група "В", "Г" и "Д";

4. пътен знак група "Е" и "Ж".

(2) Съвместно с други пътни знаци от група "Ж" могат да се поставят само пътните знаци: Ж4, Ж5, Ж9, Ж12, Ж13, Ж14, Ж15, Ж18 и Ж19.

(3) При два пътни знака от една и съща група отгоре или отляво се поставя знакът, който има по-голямо значение за безопасността на движението.

Чл. 13. (1) Пътен знак, поставен под или до друг пътен знак, се разполага на разстояние не по-малко от 5 cm от него.

(2) Допълнителната табела се поставя непосредствено под пътния знак, за който се отнася, без разстояние между тях.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Чл. 14. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътните знаци и другите средства за сигнализиране трябва да са видими от разстояние, което позволява

на водача своевременно да предприеме действия за осигуряване безопасността на движението.

(2) Минималното разстояние за видимост на пътния знак (в m), в зависимост от скоростта на движение V (в km/h), е, както следва:

1. при V до 30 km/h - 50 m;
2. при V до 50 km/h - 100 m;

3. при V до 90 km/h - 150 m;

4. при V над 90 km/h - 250 m.

(3) Когато разстоянието за видимост по ал. 2 не може да се осигури:

1. пътният знак се дублира над или отляво на платното за движение;
2. пътният знак се поставя предварително, като с допълнителна табела Т1 се указва разстоянието, след което пътният знак е валиден.

Чл. 15. (1) Пътните знаци и другите средства за сигнализиране на пътищата се закрепват на специално предназначени метални и други конструкции, в т.ч. стълбчета, конзоли, портални рамки, въжени конструкции и др., или на съществуващите в обхвата на пътя пътни принадлежности и съоръжения.

(2) Закрепването на пътните знаци и на другите средства за сигнализиране на пътищата трябва да осигурява тяхната стабилност и независимо от атмосферните условия да не позволява падането, завъртането или изместването им.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) За конструкция, на която е закрепен пътен знак с площ, по-голяма от 2 m^2, или на която е поставен пътен знак над платното за движение, към проекта по **чл. 3** се прилагат изчисления за доказване на тяхната стабилност и допустими деформации съгласно БДС EN 12899-1.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътните знаци и другите средства за сигнализиране се поставят съгласно **приложение № 12**.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Разстоянието от границата на платното за движение до най-близката точка на пътния знак и другите средства за сигнализиране е от 0,5 до 2,0 m.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Допуска се в населени места и селищни образувания при липса на друга техническа възможност разстоянието по ал. 2 да е не по-малко от 0,3 m.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Извън границите на населени места и селищни образувания разстоянието от настилката на платното за движение до най-ниско разположената точка на пътния знак или допълнителната табела, поставени отстрани на платното за движение, е от 1,5 до 2,0 m. На пътища, на които най-

високата точка е с надморска височина над 1200 m, това разстояние може да бъде до 2,50 m в участъците с надморска височина над 1000 m.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В населени места и селищни образувания разстоянието от настилката на тротоара до най-ниско разположената точка на пътния знак или допълнителната табела, поставени отстрани на платното за движение, е не по-малко от 2,25 m и не повече от 3,30 m.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Във или извън границите на населени места и селищни образувания разстоянието от настилката на остров върху платното за движение до най-ниско разположената точка на пътния знак или допълнителната табела, поставени върху острова, е не по-малко от 0,6 m.

(7) Разстоянието от настилката на платното за движение до най-ниско разположената точка на пътния знак, поставен над платното за движение, е не по-малко от 5,20 m.

(8) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Разстоянието от повърхността на терена до най-ниско разположената точка на табели С4 и С6.3 е от 0,3 до 0,5 m.

(9) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Разстоянието от настилката на платното за движение до най-ниско разположената точка на табели С6.1, С6.2 и С7 е от 1,1 до 1,4 m.

(10) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Разстоянието от настилката на платното за движение до най-ниско разположената точка на светлоотразител С14 е от 0,7 до 0,9 m.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) При промяна на пътните условия, на скоростните режими и др., както и при въвеждане на временни ограничения на движението, символът на пътния знак или пътният знак като цяло може периодично да се променят, като се използва пътен знак със светещи елементи, отговарящ на изискванията по **чл. 6, ал. 3**. При сигнализиране на ограничение на допустимата максимална скорост на движение изискването в **чл. 79, ал. 2 и 3** не се прилага.

Глава трета.
ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПЪТНИТЕ ЗНАЦИ

Раздел I.
Предупредителни пътни знаци за опасност група "А"

Чл. 18. (1) Предупредителните пътни знаци за опасност група "А" имат формата на равностранен триъгълник с хоризонтална основа и връх, разположен вертикално над нея, червена гранична ивица, бял фон и символи с черен цвят.

(2) Различно от оформянето по ал. 1 имат следните пътни знаци:

1. (доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) А23 "Участък от пътя в ремонт" - фонът е в жълт цвят, а в случаите по **чл. 8а, ал. 1, т. 3** - в бял цвят;

2. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) А24 "Светофар" - символът му се състои от три кръга в червен, жълт и зелен цвят с черна гранична ивица, разположени един под друг;

3. А34.1 "Железопътен прелез с един коловоз" и А34.2 "Железопътен прелез с два и повече коловоза" - състоят се от многоъгълни елементи, оцветени в бял и червен цвят;

4. А35.1, А35.2 и А35.3 "Бализ" - имат формата на правоъгълник, дългата страна на който е разположена вертикално, черна гранична линия, бял фон и съответно три, две или една червени ленти, наклонени към платното за движение;

5. (нова - ДВ, бр. 109 от 2004 г.) А40 "Внимание! Участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия" - фонът е флуоресцентен светлоотразителен в жълтозелен цвят, а в случаите по **чл. 8а, ал. 1, т. 3** - в бял цвят;

6. (нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) А41 "Образувано задръстване" - фонът е в жълт цвят;

7. (нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) А42 "Намалена видимост" - фонът е в жълт цвят;

8. (нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) А43 "Настъпило пътнотранспортно произшествие" - фонът е в жълт цвят.

Чл. 19. Изображенията и наименованията на предупредителните пътни знаци за опасност са съгласно **приложение № 1**.

Чл. 20. (1) Предупредителните пътни знаци за опасност се поставят преди опасния участък на разстояние, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) от 50 до 100 m - в населени места и селищни образувания;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) от 100 до 150 m - извън границите на населени места и селищни образувания;

3. (доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) от 150 до 250 m - на автомагистрали, скоростни пътища и скоростни градски магистрали IA клас.

(2) Допуска се при липса на друга техническа възможност, предупредителните пътни знаци за опасност да се поставят преди опасния участък на разстояния, по-малки от разстоянията по ал. 1, но не по-малки:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) от 30 m - в населени места и селищни образувания;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) от 60 m - извън границите на населени места и селищни образувания.

(3) В случаите по ал. 2 разстоянието до опасния участък се указва с допълнителна табела Т1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) При необходимост от сигнализиране на опасност по по-дълъг от 50 m пътен участък дължината на участъка се указва с допълнителна табела Т2.

(5) Предупредителните пътни знаци за опасност при необходимост се повтарят. В този случай разстоянието от предварително поставения знак до опасния участък се указва с допълнителна табела Т1.

(6) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) При наличие на кръстовища в участъка по ал. 4 предупредителният пътен знак се повтаря след всяко кръстовище,

като разстоянието до края на опасния участък се указва с допълнителна табела Т2.

(7) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Към пътните знаци А18 "Пешеходна пътека", А20 "Велосипедисти", А24 "Светофар", А25 "Кръстовище на равнозначни пътища", А26 "Кръстовище с път без предимство", А27 "Кръстовище с път без предимство отдясно", А28 "Кръстовище с път без предимство отляво", А29 "Кръстовище с кръгово движение", А31 "Пресичане на трамвайна линия", А32 "Железопътен прелез с бариери", А33 "Железопътен прелез без бариери", А34.1 "Железопътен прелез с един коловоз" и А34.2 "Железопътен прелез с два и повече коловоза" не се поставя допълнителна табела Т2.

Чл. 21. (1) Пътни знаци А1 "Опасен завой надясно" и А2 "Опасен завой наляво" се използват за сигнализиране на:

1. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) крива, в която не е осигурено разстоянието за видимост, съгласно **приложение № 13**;

2. крива, в която е необходимо скоростта на движение да се намали с повече от 20 km/h спрямо скоростта от предходния пътен участък;

3. крива с радиус, равен или по-малък от 200 m, и централен ъгъл, равен или по-голям от 30°.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Пътни знаци А3 "Последователни опасни завои, първият от които е надясно" и А4 "Последователни опасни завои, първият от които е наляво" се използват за сигнализиране на две или повече последователни криви, всяка от които отговаря на поне едно от условията по ал. 1, и разстоянието между тях е по-малко от 100 m или по-малко от разстоянието за видимост съгласно **приложение № 13**.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци А5 "Стръмен наклон при спускане" и А6 "Стръмен наклон при изкачване" се използват за сигнализиране на пътни участъци с надлъжен наклон, равен или по-голям от 7 на сто и с дължина над 50 m.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) При ограничена видимост наклонът съгласно ал. 1 се сигнализира и в участък с дължина, по-малка от 50 m.

(3) На пътни знаци А5 и А6 се указва с цифра стойността на наклона в проценти, като се закръглява на цяло число до по-близката му стойност. При променлива стойност на наклона в знаците се указва неговата най-голяма стойност.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

(5) При необходимост с допълнителна табела Т6 се указва видът на пътните превозни средства, за които наклонът е опасен.

Чл. 23. (1) Пътни знаци А7 "Платно за движение, стеснено от двете страни", А8 "Платно за движение, стеснено отдясно" и А9 "Платно за движение, стеснено отляво" се използват за сигнализиране на пътни участъци, в които платното за движение се стеснява, но броят на пътните ленти се запазва и наклонът на прехода към стеснението е съответно по-голям:

1. от 1:20 - при скорост на движение не по-голяма от 50 km/h;

2. от 1:50 - при по-висока скорост на движение.

(2) При стеснение на двулентов двупосочен път и невъзможност да се осигури необходимата за две пътни ленти широчина пътният участък се сигнализира от двете страни с пътни знаци А7 или А8 и А9 независимо от наклона на прехода, като сигнализацията се допълва съответно с пътни знаци Б5 "Пропусни насрещно движещите се пътни превозни средства!" и Б6 "Премини, ако пътят е свободен!".

(3) Пътни знаци А7, А8 и А9 не се използват за сигнализиране на:

1. намаляване броя на пътните ленти в някоя от посоките на движение;

2. край на допълнителна пътна лента, предназначена за бавнодвижещи се пътни превозни средства.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци А10 "Подвижен мост" и А11 "Пътят води до кей или бряг" се използват за сигнализиране на приближаване към подвижен мост или приближаване към кей или бряг.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътните знаци по ал. 1, поставени на път извън границите на населени места и селищни образувания, задължително се повтарят на разстояние не по-малко от 50 m преди опасността.

Чл. 25. (1) Пътен знак А12 "Неравности по платното за движение" се използва за сигнализиране на пътен участък, по който движението с допустимата максимална скорост е опасно поради неравности на пътната настилка.

(2) Когато неравностите на пътната настилка налагат намаляване на допустимата максимална скорост с 20 или повече от 20 km/h, ограничението се сигнализира с пътен знак В26.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

(4) Пътен знак А12 не се използва за сигнализиране на участък от пътя в ремонт.

Чл. 26. Пътен знак А13 "Изкуствени неравности по платното за движение" се използва за сигнализиране на изпъкнали изкуствени неравности (гърбици) върху платното за движение с оглед принудително намаляване скоростта на пътните превозни средства.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А14 "Опасен пътен банкет" се използва за сигнализиране на пътен участък с неподравнен и нестабилизиран банкет, който не осигурява безопасност при навлизане или спиране на пътните превозни средства върху него.

Чл. 28. (1) Пътен знак А15 "Опасност от хлъзгане" се използва за сигнализиране на пътен участък, в който съществува опасност от хлъзгане поради замърсяване, овлажняване или заледяване на пътната настилка.

(2) При овлажняване и заледяване на пътната настилка върху мост, виадукт, естакада или друго пътно съоръжение в резултат на специфични метеорологични условия под пътен знак А15 се поставя допълнителна табела Т14 "При сняг и зимни условия". Знакът А15 и допълнителната табела Т14 се свалят или закриват след отпадане на необходимостта от тях.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А16 "Възможно е изхвърляне на малки камъни" се използва за сигнализиране на пътен участък с нестабилизирана повърхност на настилката, която създава опасност от изхвърляне на малки камъни от колелата на пътните превозни средства.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А17 "Опасност от срутване или наличие на паднали камъни" се използва за сигнализиране на пътен участък, в който съществува опасност от падащи или паднали камъни върху платното за движение.

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А18 "Пешеходна пътека" се използва за предупреждаване на водачите на пътни превозни средства за приближаването на пешеходна пътека тип "зебра", сигнализирана с пътен знак Д17.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А18 не се използва за предупреждаване за приближаването на пешеходна пътека на място с регулиране на движението със светлинни сигнали.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) С пътен знак А18 задължително се сигнализира пешеходна пътека тип "зебра", намираща се на път извън границите на населено място и селищно образувание.

Чл. 32. (1) Пътен знак А19 "Деца" се използва за сигнализиране на пътен участък, разположен в близост до училище, детско заведение, площадка за игра, детски лагер и др., в който е възможна внезапна поява на деца върху платното за движение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Извън границите на населени места и селищни образувания пътен знак А19 задължително се повтаря на разстояние не по-малко от 50 m преди опасния участък, което се указва с допълнителна табела Т1.

Чл. 33. Пътен знак А20 "Велосипедисти" се използва за сигнализиране на пътен участък, в който велосипедисти навлизат или пресичат платното за движение.

Чл. 34. Пътни знаци А21 "Възможна е поява на домашни животни" и А22 "Възможна е поява на диви животни" се използват за сигнализиране на пътен участък, в който е възможно внезапно навлизане на животни върху платното за движение.

Чл. 35. (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А23 "Участък от пътя в ремонт" се използва за сигнализиране на пътен участък в обхвата на пътя, в който се извършват строителни или ремонтни работи, дейности по поддържането, при аварийни ситуации и др. и движението на пътни превозни средства, по който не е спряно.

Чл. 36. (1) Пътен знак А24 "Светофар" предупреждава за приближаването на място, в което пътното движение се регулира със светлинни сигнали, подавани от пътни светофари.

(2) Пътен знак А24 се поставя:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) преди всеки светофар -

извън границите на населени места и селищни образувания;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) преди първия светофар - при навлизане в населено място и селищно образувание;

3. преди всеки светофар, за който не е осигурена видимост на светлинните сигнали от:

а) 100 m - при скорост на движение не по-голяма от 50 km/h;

б) 150 m - при скорост на движение по-голяма от 50 km/h.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А25 "Кръстовище на равнозначни пътища" предупреждава за приближаването на кръстовище извън границите на населени места и селищни образувания, в което няма сигнализиран път с предимство.

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци А26 "Кръстовище с път без предимство", А27 "Кръстовище с път без предимство отдясно" и А28 "Кръстовище с път без предимство отляво" се използват за сигнализиране на кръстовище извън границите на населени места и селищни образувания, образувано от пресичане отдясно и/или отляво с път, по който движещите се пътни превозни средства нямат предимство за преминаване през кръстовището.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

(3) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Чл. 39. (1) Пътен знак А29 "Кръстовище с кръгово движение" се използва за сигнализиране на кръстовище, в което движението е кръгово и се извършва само в указаната от стрелките посока.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А29 задължително се поставя:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) преди всяко кръстовище с кръгово движение - извън границите на населени места и селищни образувания;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) преди първото кръстовище с кръгово движение - при навлизане в населено място и селищно образувание;

3. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) преди кръстовище с кръгово движение в населено място и селищно образувание, което е трудно разпознаваемо от водачите на пътни превозни средства - липсва пътен знак Ж1 или разстоянието за видимост на пътните знаци на входа на кръстовището е по-малко от 100 m.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А29 не се поставя на кръгови кръстовища, движението на които се регулира със светлинни сигнали.

Чл. 40. (1) Пътен знак А30 "Двупосочно движение" се използва за сигнализиране на пътен участък, в който се променя режимът на движение - от пътно платно с еднопосочно движение се преминава в пътно платно с двупосочно движение.

(2) С пътен знак А30 не се сигнализира пътен участък с дължина до 150 m, в който средната разделителна ивица се прекъсва и се заменя с пътна маркировка и броят на

пътните ленти за всяка от посоките на движение остава непроменен.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А30, когато е с пътни знаци В24 "Забранено е изпреварването на моторни превозни средства с изключение на мотоциклети без кош и мотопеди" и В26 "Забранено е движението със скорост, по-висока от означената", може да се повтаря на разстоянията, посочени в **чл. 61, ал. 5**.

Чл. 41. (1) (Предишен текст на чл. 41, изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А31 "Пресичане на трамвайна линия" се използва за сигнализиране на места, на които трамвайната линия пресича платно за движение на пътни превозни средства.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А31 не се поставя на кръстовища с регулиране на движението със светлинни сигнали.

Чл. 42. Пътни знаци А32 "Железопътен прелез с бариери" и А33 "Железопътен прелез без бариери" се използват за сигнализиране на железопътен прелез. Те се поставят над най-отдалечения от прелеза пътен знак А35.1 "Бализ" и задължително се повтарят отляво на платното за движение при пътища I, II и III клас.

Чл. 43. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци А34.1 "Железопътен прелез с един коловоз" и А34.2 "Железопътен прелез с два и повече коловоза" се използват за сигнализиране на пресичане на железопътни коловози. Те се поставят пред всеки железопътен прелез, необорудван с бариери, на разстояние 6 m от външния ръб на крайната релса.

(2) С пътни знаци А34.1 и А34.2 се поставя и пътен знак Б2 "Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство".

(3) Пътни знаци А34.1 и А34.2 не е задължително да се поставят на железопътен прелез, в който железопътното движение се извършва с много ниска скорост и движението на пътните превозни средства се регулира със сигнали, подавани от железопътен служител.

Чл. 44. (1) С пътни знаци А35.1, А35.2 и А35.3 "Бализ" се сигнализира приближаването на железопътен прелез, подвижен мост или ферибот. Знаците се поставят преди опасността на разстояния, както следва:

1. на 240 m - пътен знак А35.1;

2. на 160 m - пътен знак А35.2;

3. на 80 m - пътен знак А35.3.

(2) При сигнализиране на железопътен прелез разстоянията по ал. 1 се измерват от външния ръб на крайната релса.

(3) Пътни знаци А35.1, А35.2 и А35.3 с обратен наклон на червените линии задължително се поставят и отляво на платното за движение в следните случаи:

1. при пътища I, II и III клас;

2. при ограничена видимост, независимо от класа на пътя.

(4) Над пътен знак А35.1 в зависимост от естеството на опасността задължително се поставят пътни знаци А10, А11, А32 или А33.

Чл. 45. Пътен знак А36 "Възможно е ниско прелитане на самолети" се използва за сигнализиране на пътен участък, който пресича въздушен подход към летище, и на места, в които е възможно ниско прелитане на самолети. Той предупреждава за възможност от внезапна поява на шум от самолети, който може да породи опасни реакции у водачите на пътни превозни средства.

Чл. 46. (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Пътен знак А37 "Възможна е поява на силен страничен вятър" се използва за сигнализиране на пътен участък, в който е възможна внезапна поява на страничен вятър със скорост, по-голяма от скоростта в **приложение № 14**.

(2) За определяне посоката и силата на вятъра заедно с пътен знак А37 може да се използва и ветропоказателен чувал (ръкав). Той има формата на символа на знака и е оцветен с бели и червени напречни ивици.

(3) При необходимост от ограничаване на скоростта на движение под пътен знак А37 се поставя пътен знак В26.

Чл. 47. (1) Пътен знак А38 "Тунел" се използва за сигнализиране на тунел. Под него се поставя допълнителна табела Т1, която указва разстоянието до тунела.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) При сигнализиране на тунел по пътища извън границите на населени места и селищни образувания пътен знак А38 се поставя на разстояние 300 m преди входа на тунела и се повтаря на разстояние 150 m преди него.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) При сигнализиране на тунел по автомагистрала, скоростен път или скоростна градска магистрала клас IA пътен знак А38 се поставя на разстояние 1000 m преди входа на тунела и се повтаря на 500 m преди него.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

(6) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В населени места и селищни образувания поставянето на пътен знак А38 не е задължително.

Чл. 48. (1) Пътен знак А39 "Внимание! Други опасности" се използва за сигнализиране на опасности, за които не са предвидени специални пътни знаци.

(2) Пътен знак А39, под който е поставена допълнителна табела Т6 със символ на влак, се използва за сигнализиране приближаването на железопътен прелез, в който железопътното движение се извършва с много ниска скорост. Когато през прелеза преминава влак, пътното движение се регулира със сигнали, подавани от железопътен служител.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак А39, с изключение на случая по ал. 2, се използва с допълнителна табела Т17, на която с текст или разбираем символ се дава информация за опасността.

Чл. 48а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2004 г.) (1) Пътен знак А40 "Внимание! Участък с

концентрация на пътнотранспортни произшествия" се използва за сигнализиране на пътни участъци с концентрация на пътнотранспортни произшествия, установени по реда на **Наредба № 5 от 2003 г. за установяване и обезопасяване на участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия по пътищата**.

(2) Пътен знак А40 задължително се поставя предварително съгласно чл. 20, ал. 5, като и двата знака А40 се дублират отляво.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Чл. 48б. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) (1) Пътен знак А41 "Образувано задръстване" се използва за сигнализиране на пътни участъци, в които се е образувало задръстване, което водачите би могло да не забележат своевременно.

(2) Пътният знак по ал. 1 е за временна организация на движението и се изобразява на табели с променящо се съдържание (С24) съгласно **приложение № 1 към чл. 6, чл. 10, ал. 1 и чл. 11 от Наредба № 3 от 2010 г. за временната организация и безопасността на движението при извършване на строителни и монтажни работи по пътищата и улиците** (ДВ, бр. 74 от 2010 г.) (Наредба № 3 от 2010 г.).

Чл. 48в. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) (1) Пътен знак А42 "Намалена видимост" се използва за сигнализиране на пътни участъци, в които видимостта е намалена поради мъгла, дъжд, снеговалеж, задимяване, запрашаване или други подобни условия.

(2) Пътният знак по ал. 1 е за временна организация на движението и се изобразява на табели с променящо се съдържание (С24) съгласно **приложение № 1 към чл. 6, чл. 10, ал. 1 и чл. 11 от Наредба № 3 от 2010 г**.

Чл. 48г. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) (1) Пътен знак А43 "Настъпило пътнотранспортно произшествие" се използва за сигнализиране на настъпило пътнотранспортно произшествие, което създава опасност или затруднение за движението.

(2) Пътният знак по ал. 1 е за временна организация на движението и се монтира на преносима стойка (С26) съгласно **приложение № 3 към чл. 22, ал. 6 и чл. 29, ал. 1 от Наредба № 3 от 2010 г**. или се изобразява на табели с променящо се съдържание (С24) съгласно **приложение № 1 към чл. 6, чл. 10, ал. 1 и чл. 11** от същата наредба.

Раздел II.
Пътни знаци относно предимството група "Б"

Чл. 49. Пътните знаци относно предимството група "Б" се оформят по следния начин:

1. пътен знак Б1 "Пропусни движещите се по пътя с предимство" има формата на равностранен триъгълник, едната страна на който е разположена хоризонтално, а срещуположният й връх - вертикално под нея; фонът на знака е бял, а граничната ивица - червена;

2. пътен знак Б2 "Спри! Пропусни движещите се с предимство!" има формата на правилен осмоъгълник; фонът на знака е червен, а символът "STOP" и граничната линия са бели;

3. пътни знаци Б3 "Път с предимство" и Б4 "Край на пътя с предимство" имат

формата на квадрат, единият от диагоналите на който е разположен вертикално; знаците имат централно поле с формата на квадрат с жълт цвят, рамка около него в бял цвят и гранична линия в черен цвят; знак Б4 има допълнителна черна лента, разположена в средата, перпендикулярно на горната дясна и долната лява страна на квадрата;

4. пътен знак Б5 "Пропусни насрещно движещите се пътни превозни средства!" има формата на кръг с бял фон и червена гранична ивица; символът на знака се състои от две успоредни помежду си стрелки, разположени вертикално - лявата е черна, насочена надолу, а дясната - червена, насочена нагоре;

5. пътен знак Б6 "Премини, ако пътят е свободен!" има формата на квадрат с хоризонтална основа и син фон; символът на знака се състои от две успоредни помежду си стрелки, разположени вертикално - лявата е червена, с контур в бял цвят, насочена надолу, а дясната - бяла, насочена нагоре.

Чл. 50. Изображенията и наименованията на пътните знаци относно предимството са съгласно **приложение № 2**.

Чл. 51. (1) Пътните знаци относно предимството се използват за определяне на реда за преминаване на пътните превозни средства през кръстовища и стеснени участъци от пътя.

(2) Пътните знаци Б1 "Пропусни движещите се по пътя с предимство", Б2 "Спри! Пропусни движещите се с предимство!" и Б3 "Път с предимство" се поставят на кръстовища.

(3) Когато движението в кръстовище се регулира със светлинни сигнали, пътните знаци по ал. 1 се поставят над тях или отстрани на същите носещи конструкции. С тях се регулира движението в случаите, когато светофарната уредба е изключена или работи в режим на жълта мигаща светлина.

(4) Поставянето на пътни знаци Б1 и Б2 на пътища без настилки не е задължително. Допуска се пътен знак Б2 да се поставя на път без настилка само при ограничена видимост в кръстовището.

(5) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) При кръстовища, сигнализирани с пътни знаци А26 "Кръстовище с път без предимство", А27 "Кръстовище с път без предимство отдясно" и А28 "Кръстовище с път без предимство отляво", на пътя с предимство не се поставя пътен знак Б3 "Път с предимство", но на пресичания път задължително се поставя пътен знак Б1 "Пропусни движещите се по пътя с предимство" или Б2 "Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство!".

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци Б5 "Пропусни насрещно движещите се пътни превозни средства!" и Б6 "Премини, ако пътят е свободен!" се поставят от двете страни на стеснен пътен участък, ясно видим по цялата си дължина както през деня, така и през нощта. Пътните знаци определят предимството за преминаване през стеснения участък, в който разминаването на срещуположно движещите се пътни превозни средства е затруднено или невъзможно.

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Б1

"Пропусни движещите се с предимство" се поставя преди кръстовище на пътя без предимство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Б1 се поставя, ако е осигурена видимостта при приближаване на кръстовището на 25 m преди него, когато пътят е I, II, III клас или общински, на 15 m, когато улицата е от главната улична мрежа, и 10 m, когато улицата е от второстепенната улична мрежа. Пътният знак Б1 се поставя преди кръстовището на разстояние не по-голямо от 20 m при републиканските и общинските пътища. В населени места и селищни образувания знакът се поставя в началото на бордюрната крива или на строителната линия на пътя с предимство, когато тя е разположена след началото на кривата.

(3) Когато е необходимо предварително сигнализиране, пътен знак Б1 се предхожда от същия знак, който се поставя преди кръстовището на разстояние:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) от 50 до 100 m - в населени места и селищни образувания;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) от 100 до 150 m - извън границите на населени места и селищни образувания.

(4) Разстоянието по ал. 3 се указва с допълнителна табела Т1.

(5) Когато път с предимство изменя направлението си в кръстовището, под пътен знак Б1 се поставя допълнителна табела Т13, указваща направлението на пътя с предимство в кръстовището.

Чл. 53. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Б2 "Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство!" се поставя преди кръстовище на път без предимство.

(2) Пътен знак Б2 се поставя на място, което осигурява на водача на спрялото пътно превозно средство добра видимост към пътя с предимство, без да пречи на преминаващите с предимство пътни превозни средства и пешеходци в следните случаи:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) на кръстовище, в което видимостта при приближаване на кръстовището по ал. 2 на предходния член не е осигурена;

а) (отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

б) (отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

2. на железопътен прелез без бариери.

(3) Пътен знак Б2 не се поставя на пътна лента за ускоряване на движението.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Извън границите на населени места и селищни образувания преди пътен знак Б2 се поставя пътен знак Б1 с допълнителна табела Т8, която указва разстоянието между двата пътни знака.

(5) Изискването на ал. 4 не се отнася за случаите, в които пътен знак Б2 е поставен на:

1. път без настилка;

2. (отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

3. кръстовище, в което движението се регулира със светлинни сигнали.

(6) Когато път с предимство изменя направлението си в кръстовище, под пътен

знак Б2 се поставя допълнителна табела Т13, указваща направлението на пътя с предимство в кръстовището.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В населени места и селищни образувания пътен знак Б3 "Път с предимство" се поставя пред всяко кръстовище.

(2) Пътищата без предимство, които пресичат пътя с предимство или се вливат в него, задължително се сигнализират с пътни знаци Б1 или Б2.

(3) Когато път с предимство изменя направлението си в кръстовище, под пътен знак Б3 се поставя допълнителна табела Т13, указваща направлението на пътя с предимство в кръстовището.

(4) В случаите по ал. 3 допълнителна табела Т13 се поставя задължително на всеки един от клоновете на кръстовището под пътен знак Б1 или Б2.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Чл. 55. (1) Пътен знак Б4 "Край на пътя с предимство" се поставя преди зоната за изчакване на кръстовище, в което пътят, сигнализиран с пътен знак Б3, престава да има предимство по отношение на другите пътища.

(2) Пътен знак Б4 може да се повтори един или повече пъти преди мястото, в което се прекратява предимството на пътя, като съответните разстояния се указват с допълнителна табела Т1.

Чл. 56. Пътен знак Б5 "Пропусни насрещно движещите се пътни превозни средства!" се поставя преди стеснен пътен участък от дясната страна на водачите на пътните превозни средства, на които се забранява да навлизат в пътния участък, когато преминаването им през него е невъзможно без спиране на насрещно движещите се пътни превозни средства.

Чл. 57. Пътен знак Б6 "Премини, ако пътят е свободен!" се поставя преди стеснен пътен участък от дясната страна на водачите на пътни превозни средства, на които се предоставя предимство за преминаване.

Чл. 58. (1) При сигнализиране на стеснен пътен участък с пътни знаци Б5 и Б6 предимство за преминаване се осигурява на пътните превозни средства, които:

1. се движат по пътно съоръжение с намалена носимоспособност;

2. изкачват наклон и/или пътната лента не осигурява условия за изчакване.

(2) Пътни знаци Б5 и Б6 се поставят на разстояние от 5 до 15 m преди стеснения пътен участък на място, в което водачите на пътните превозни средства трябва да спрат, за да пропуснат насрещно движещите се пътни превозни средства.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) С пътни знаци Б5 и Б6 не се използват допълнителни табели.

Раздел III.
Пътни знаци за въвеждане на забрана и за отменяне на въведена забрана група "В"

Чл. 59. (1) Пътните знаци за въвеждане на забрана и за отменяне на въведена забрана имат формата на кръг с бял фон, червена гранична ивица и символи и надписи в черен цвят.

(2) Различно от оформянето по ал. 1 имат следните пътни знаци:

1. пътен знак В1 - червен фон, без гранична ивица; символът е бял правоъгълник, разположен хоризонтално през центъра;

2. пътни знаци В14, В21, В22, В23 и В30 - с диаметрално разположена червена лента от горен ляв към долен десен квадрант;

3. пътни знаци В24 и В25 - левите символи са червени;

4. пътен знак В27 - със син фон с бял контур и две диаметрално разположени червени ленти с бял контур, съответно от горен ляв към долен десен квадрант и от горен десен към долен ляв квадрант;

5. пътен знак В28 - със син фон с бял контур и диаметрално разположена червена лента с бял контур от горен ляв към долен десен квадрант;

6. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) пътен знак В29 - с черна линия, разположена хоризонтално в средата, с черни надписи над и под нея;

7. пътни знаци В31, В32, В33 и В34 - с черна гранична ивица и с по три успоредни черни линии, разположени от горен десен към долен ляв квадрант.

Чл. 60. Изображенията и наименованията на пътните знаци за въвеждане на забрана и за отменяне на въведена забрана са съгласно **приложение № 3**.

Чл. 61. (1) Пътен знак за въвеждане на забрана се поставя непосредствено преди участъка от пътя, за който се отнася забраната.

(2) Пътен знак за отменяне на въведена забрана се поставя на място, в което отпада необходимостта от въведената забрана.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Въведена забрана с пътни знаци В20, В24, В25, В26, В27, В28 и В30 е в сила до следващото кръстовище.

(4) Когато забраната по ал. 3 трябва да се отмени преди следващото кръстовище, краят на зоната на действие на въведената забрана се определя чрез:

1. пътен знак, който отменя въведената забрана;

2. допълнителна табела Т2, поставена под пътния знак за въвеждане на забрана, когато дължината на зоната на действие на въведената забрана е по-малка от 100 m.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г., изм. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Когато дължината на зоната на действие на въведена забрана с пътни знаци В24

"Забранено е изпреварването на моторни превозни средства с изключение на мотоциклети без кош и мотопеди", В25 "Забранено е на товарни автомобили с допустима максимална маса над 3,5 тона да изпреварват моторни превозни средства с изключение на мотоциклети без кош и мотопеди" и В26 "Забранено е движението със скорост, по-висока от означената" е по-голяма от 4000 m при автомагистрали, скоростни пътища и скоростни градски магистрали и от 2000 m при останалите пътища и улици, пътният знак се повтаря съответно на всеки 2000 m и 1000 m.

(6) В случаите по ал. 5 под пътните знаци, въвеждащи забрана, се поставят допълнителни табели Т2, които указват разстоянието до края на зоната на действие на забраната. Краят на зоната на действие на забраната задължително се сигнализира със съответния пътен знак за отмяна на забраната.

(7) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) При въведена с административен акт на администрацията, управляваща пътя, забрана за движение по определени пътища на определени видове пътни превозни средства в определени дни от седмицата или при високи температури на въздуха местата за изчакване на пътните превозни средства се сигнализират предварително със съответния забранителен пътен знак, с допълнителна табела с информация за условията и времетраенето на забраната и с допълнителна табела Т1.

Чл. 62. (1) (Предишен текст на чл. 62 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато на едно място са поставени едновременно предупредителен пътен знак за опасност от група "А" и пътен знак за въвеждане на забрана от група "В", действието на въведената забрана е в сила до края на опасността, сигнализирана с предупредителния пътен знак.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В случая по ал. 1, ако разстоянието до края на опасния участък е указано с допълнителна табела Т2, тя задължително се поставя под предупредителния пътен знак.

Чл. 63. Когато ограничението в режима на движение може да се осъществи с пътен знак за въвеждане на забрана от група "В" или с пътен знак със задължително предписание от група "Г", се използва пътен знак от група "Г".

Чл. 64. (1) (Предишен текст на чл. 64 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак В1 "Забранено е влизането на пътни превозни средства" се използва за сигнализиране на пътен участък, забранен за движение на пътни превозни средства в едната посока. Пътният знак се поставя в началото на пътния участък. В другия край на пътния участък се поставя пътен знак Д4 "Еднопосочно движение след знака", когато в насрещната посока не се движат превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници по утвърден маршрут.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) По начина, посочен в ал. 1, се сигнализират платната за еднопосочно движение на всички пътища и улици с разделителна ивица без автомагистралите и скоростните пътища.

Чл. 65. (1) Пътен знак В2 "Забранено е влизането на пътни превозни средства в

двете посоки" се използва за сигнализиране на пътен участък, затворен за движение на пътни превозни средства и в двете посоки. Пътният знак се поставя в началото на пътния участък, съответно за двете посоки на движение.

(2) На изходите на затворения пътен участък за излизащите от него пътни превозни средства се поставя пътен знак Б1 "Пропусни движещите се по пътя с предимство!" или Б2 "Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство!".

Чл. 66. (1) Пътни знаци В3 "Забранено е влизането на моторни превозни средства, с изключение на мотоциклети без кош и мотопеди", В4 "Забранено е влизането на товарни автомобили", В5 "Забранено е влизането на моторни превозни средства с ремаркета, освен с полуремаркета или единични едноосни ремаркета", В6 "Забранено е влизането на моторни превозни средства с ремаркета", В7 "Забранено е влизането на трактори и самоходни машини", В8 "Забранено е влизането на мотоциклети и мотопеди", В9 "Забранено е влизането на велосипеди", В10 "Забранено е влизането на пътни превозни средства, теглени от животни", В11 "Забранено е влизането на колички за превоз на товари, теглени или бутани от хора", В12 "Забранено е влизането на пешеходци", В13 "Забранено е влизането на пътни превозни средства, обозначени с опознавателен знак опасни товари" и В14 "Забранено е влизането на изобразените пътни превозни средства" се използват за въвеждане на забрана за влизане в пътния участък на изобразените със съответния символ пътни превозни средства.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Под символите на съответните пътни превозни средства на пътни знаци В4, В5 и В6 може да се указва с число допустимата максимална маса в тонове. В този случай забраната се отнася само за пътни превозни средства или за състави от превозни средства, чиято маса със или без товар надвишава указаната стойност.

(3) Пътен знак В9 задължително се поставя на пътен участък, до който успоредно или в непосредствена близост е устроена специална алея за велосипедисти.

(4) Пътен знак В10 се поставя:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) в населени места и селищни образувания - в съответствие с приетата организация на движението;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) извън границите на населените места и селищните образувания - на участъци от републикански пътища I, II и III клас със среднодневна годишна интензивност на движението над 4000 авт./ден.

(5) Под пътен знак В13 с допълнителна табела може да се указват идентификационният код и видът на опасния товар, за който се отнася въведената по ал. 1 забрана.

Чл. 67. (1) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Забраните, въведени с пътни знаци В1, В2, В3, В21, В22, В23 и В27, не се отнасят за превозните средства от редовните линии за обществен превоз на пътници, движещи се по утвърдения им маршрут.

Чл. 68. (1) Въведените с пътни знаци В2 и В3 забрани не се отнасят за пътните превозни средства, които са собственост на лица, живеещи в зоната, за която е въведена забраната, както и за пътните превозни средства, които обслужват по утвърден график обекти в сигнализираните пътни участъци.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Забраните, въведени с пътни знаци В2, В3, В14, В27 по отношение на престоя и В28, не се отнасят за пътните превозни средства, обслужващи лица, които притежават документ за инвалидност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Забраната, въведена с пътен знак В27, не се отнася за пътни превозни средства, превозващи болни до или от здравно заведение, за времето, необходимо за слизане или качване на болния.

Чл. 69. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак В15 "Забранено е влизането на пътни превозни средства с широчина, включително и товара, по-голяма от означената" се използва за сигнализиране на прав пътен участък, в който има изградено пътно съоръжение или съществува препятствие на пътя, което ограничава габарита му, така че светлата широчина е по-малка от 3,00 m.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В знака се указва съществуващата светла широчина, намалена с 0,40 m и закръглена към по-ниската стойност с точност до 0,10 m и тя не може да бъде по-голяма от 2,50 m.

Чл. 70. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак В16 "Забранено е влизането на пътни превозни средства с височина, включително и товара, по-голяма от означената" се използва за сигнализиране на пътен участък, който не се намира във вертикална крива и в който има изградено пътно съоръжение или съществува препятствие на пътя, което ограничава габарита му, така че светлата височина е по-малка от 4,20 m.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В знака се указва съществуващата светла височина под съоръжението (препятствието), намалена с 0,20 m и закръглена към по ниската стойност с точност до 0,10 m и тя не може да бъде по-голяма от 3,90 m.

Чл. 71. (1) Пътен знак В17 "Забранено е влизането на пътни превозни средства или състав от пътни превозни средства с дължина, включително и товара, по-голяма от означената" се използва за сигнализиране на пътен участък в хоризонтална крива, в който широчината на пътната лента не позволява преминаването на пътни превозни средства или състави, в т.ч. товара им, с дължина над 12 m и широчина 2,60 m без навлизането им в пътната лента за насрещно движение.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В знака се указва допустимата максимална дължина на пътното превозно средство, закръглена към по-високата стойност с точност до 0,50 m и тя не може да бъде по-голяма от 11,50 m.

Чл. 72. (1) Пътни знаци В18 "Забранено е влизането на пътни превозни средства с маса с товар, по-голяма от означената" и В19 "Забранено е влизането на пътни превозни

средства с натоварване на която и да е от осите, по-голямо от означеното" се използват за сигнализиране на пътен участък, в който движението на пътни превозни средства с маса или осово натоварване над определените стойности застрашава целостта на пътното съоръжение или на пътната настилка.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В знаците се указват конкретните допустими стойности за маса или натоварване на ос, закръглени към по-ниската стойност с точност до 0,50 тона, и те не могат да бъдат равни или по-големи от съответно 43,5 тона и 11,0 тона.

Чл. 73. (1) (Предишен текст на чл. 73, изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци В4, В5, В6, В13, В14, В15, В16, В17, В18 и В19 освен в началото на пътния участък, в който трябва да се въведе забраната, се поставят и предварително, на предходното кръстовище, като разстоянието до мястото на въвеждане на забраната се указва с допълнителна табела Т1, а на напречните клонове на кръстовището - с допълнителна табела Т11.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато началото на пътния участък, в който трябва да се въведе забраната с пътни знаци В4, В5, В6, В13 и В14, е на кръстовище, за сигнализиране на забраната за навлизане в участъка от останалите клонове на кръстовището може да се използва пътен знак Ж5 или Г20.

Чл. 74. (1) Пътен знак В20 "Забранено е движението на пътните превозни средства едно след друго на разстояние, по-малко от означеното" се използва за сигнализиране на пътен участък, в който пътните условия (хлъзгава настилка, ограничена видимост и др.) изискват спазване на определена минимална дистанция между превозните средства.

(2) Когато се налага да се въведе ограничение за минимална дистанция само за определен вид пътни превозни средства, под пътния знак В20 се поставя допълнителна табела Т6 със съответния символ.

(3) Пътен знак В20 се използва и в случаите, когато е необходимо да се ограничи броят на пътните превозни средства, едновременно преминаващи върху пътното съоръжение, с оглед предотвратяване на натоварване, превишаващо неговата носимоспособност.

Чл. 75. Пътни знаци В21 "Забранено е завиването надясно", В22 "Забранено е завиването наляво" и В23 "Забранено е завиването в обратна посока" се използват за създаване на необходимата организация на движението.

Чл. 76. (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., предишен текст на чл. 76 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак В24 "Забранено е изпреварването на моторни превозни средства, с изключение на мотоциклети без кош и мотопеди" се използва за сигнализиране на пътен участък, в който не е осигурено минималното разстояние за видимост съгласно **приложение № 13**.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак В24 задължително се поставя пред тунел с двулентово платно за движение с двупосочно

движение.

Чл. 77. (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Пътен знак В25 "Забранено е на товарни автомобили с допустима максимална маса над 3,5 тона да изпреварват моторни превозни средства, с изключение на мотоциклети без кош и мотопеди" се използва за сигнализиране на пътен участък с надлъжен наклон при изкачване и с дължина, по-голяма от критичната дължина за наклона, съгласно **приложение № 15**.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Когато пътният участък се състои от отсечки с различни наклони, критичната дължина е достигната или надмината тогава, когато сборът на съотношенията а/А+в/В+с/С е по-голям или равен на единица, където а, в и с са дължините на отсечките с различни наклони, а А, В и С - критичните дължини на изкачване за съответните наклони съгласно **приложение № 15**.

(3) Пътен знак В25 се използва за сигнализиране на пътен участък, в който товарните автомобили при изпреварване създават затруднения и опасност за останалите участници в движението.

Чл. 78. В зоната на действие на пътни знаци В24 и В25 не се поставя пътен знак В27 "Забранени са престоят и паркирането".

Чл. 79. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак В26 "Забранено е движението със скорост, по-висока от означената" се използва за въвеждане на ограничение на допустимата максимална скорост на движение съгласно **чл. 21, ал. 1 от Закона за движението по пътищата** (**ЗДвП**). Числото върху пътния знак, указващо допустимата максимална скорост на движение, трябва да е кратно на 10.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Когато допустимата максимална скорост предстои да се ограничи с повече от 20 km/h, тя се намалява постепенно, неколкократно с 20 km/h, като пътен знак В26 се поставя на разстояния съгласно **приложение № 16**.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Когато допустимата максимална скорост на движение се ограничава с 30 km/h, намалението е еднократно.

(4) Когато обзорът на железопътен прелез е ограничен и се налага спиране на пътните превозни средства, скоростта предварително се ограничава с пътен знак В26 до 20 km/h. Пътният знак се поставя преди железопътния прелез над пътен знак А35.3.

Чл. 80. (1) Пътен знак В27 "Забранени са престоят и паркирането" и В28 "Забранено е паркирането" се използват за въвеждане на забрана за престой и/или паркиране в пътен участък, в който спрелите пътни превозни средства затрудняват или пречат на пътното движение, като ограничават видимостта и широчината на платното за движение.

(2) Началото на зоната на действие на пътен знак В27 и В28 може да се сигнализира с допълнителна табела Т3.1 или Т3.2. В допълнителната табела Т3.2 може да

се указва разстоянието в метри до края на зоната на действие на пътния знак.

(3) Продължаването на зоната на действие на пътен знак В27 или В28 се сигнализира с допълнителна табела Т4.1 или Т4.2. В допълнителната табела Т4.2 могат да се указват разстоянията в метри съответно до началото и до края на зоната на действие на пътния знак.

(4) Когато краят на зоната на действие на пътен знак В27 или В28 е преди следващото кръстовище, тя се сигнализира с допълнителна табела Т5.1 или Т5.2. В допълнителната табела Т5.2 може да се указва разстоянието (в метри) до началото на зоната на действие на пътния знак.

(5) Пътни знаци В27 и В28 се поставят напречно или успоредно на оста на пътя. В първия случай под тях се поставят допълнителни табели Т3.1, Т4.1 и Т5.1, а във втория - допълнителни табели Т3.2, Т4.2 и Т5.2.

(6) Действието на въведените с пътни знаци В27 и В28 забрани може да се ограничи по отношение на времето (часове, дни) с допълнителните табели Т10, Т15 или Т16.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В населени места и селищни образувания пътен знак В28 може да се използва сезонно през зимния период за улеснение при почистването на снега от платното за движение. В този случай под пътния знак се поставя допълнителна табела Т14. През останалите сезони те се свалят или закриват.

(8) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

(9) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

(10) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Поставянето на пътен знак В27 по улици в населените места и селищните образувания се извършва в участъци, където не се налага директно транспортно обслужване на прилежащата територия.

Чл. 81. Пътен знак В29 "Забранено е преминаването без спиране" се поставя непосредствено преди мястото, в което се налага спиране поради извършване на определени административни процедури. В горната половина на знака се поставя надпис "Митница", "Контрола", "Плащане", "Полиция" и др., който указва конкретната причина, наложила спирането. В долната половина на знака надписът се повтаря, изписан на френски език.

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак В30 "Забранена е употребата на звуков сигнал" се използва само извън границите на населени места и селищни образувания, в които се налага ограничаване на шума.

Чл. 83. (1) Пътни знаци В31 "Край на въведената с пътен знак забрана за изпреварване", В32 "Край на въведената с пътен знак забрана за изпреварване от товарни автомобили с допустима максимална маса над 3,5 t", В33 "Край на въведената с

пътен знак забрана за движение със скорост, по-висока от означената" и В34 "Край на забраните, въведени с пътни знаци" се използват за отмяна на въведени със съответните пътни знаци забрани.

(2) Пътни знаци В31, В32 и В33 не се използват за сигнализиране края на зоната на действие на пътни знаци В24, В25 и В26, когато:

1. зоната на действие на пътните знаци е с дължина не по-голяма от 100 m и е указана с допълнителна табела Т2;

2. краят на зоната на действие на пътните знаци съвпада с кръстовище.

(3) Пътни знаци В31, В32 или В33 се използват, когато се отменя една конкретна забрана, въведена с пътен знак В24, В25 или В26.

(4) Пътен знак В34 се използва само в случаите, когато се отменят едновременно две или повече забрани, въведени с пътни знаци В24, В25 или В26.

Раздел IV.
Пътни знаци със задължителни предписания група "Г"

Чл. 84. (1) Пътните знаци със задължителни предписания имат формата на кръг, син фон, бяла гранична линия и символи в бял цвят.

(2) Различно от оформянето по ал. 1 имат следните пътни знаци:

1. пътен знак Г18 - има червена лента, разположена диаметрално от горен десен към долен ляв квадрант;

2. пътен знак Г19 - символът му е в бял и черен цвят;

3. пътен знак Г20 - има правоъгълна форма, бял фон, черна гранична ивица, изобразен е символът на пътен знак В13, а под него - пътен знак Г1, Г2 или Г3.

Чл. 85. Изображенията и наименованията на пътните знаци със задължителни предписания са съгласно **приложение № 4**.

Чл. 86. Пътните знаци със задължителни предписания се поставят непосредствено преди пътния участък, за който се въвеждат задължителните предписания.

Чл. 87. (1) (Предишен текст на чл. 87 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци Г1 "Движение само направо след знака", Г2 "Движение само надясно след знака", Г3 "Движение само наляво след знака", Г4 "Движение само направо или надясно след знака", Г5 "Движение само направо или наляво след знака" и Г6 "Движение само надясно или наляво след знака" се поставят преди кръстовище или на места, след които движението задължително продължава в предписаната посока (посоки).

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътните знаци Г4 "Движение само направо или надясно след знака", Г5 "Движение само направо или наляво след знака" и Г6 "Движение само надясно или наляво след знака" не могат да бъдат замествани с комбинация от пътни знаци съответно Г1 "Движение само направо след

знака" и Г2 "Движение само надясно след знака", Г1 "Движение само направо след знака" и Г3 "Движение само наляво след знака" и Г2 "Движение само надясно след знака", Г3 "Движение само наляво след знака".

Чл. 88. Пътни знаци Г7 "Преминаване само надясно пред знака" и Г8 "Преминаване само наляво пред знака" се поставят на места, пред които движението задължително продължава в предписаната посока.

Чл. 89. Пътни знаци Г9 "Преминаване отдясно на знака" и Г10 "Преминаване отляво на знака" се поставят в началото на острови върху платното за движение, на разделителни ивици, както и пред препятствия върху пътното платно за обозначаване на страната, от която задължително трябва да са заобиколени.

Чл. 90. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Г11 "Преминаване отдясно или отляво на знака" се поставя пред препятствие върху платното за движение или на острови и разделителни ивици за указване на възможността за продължаване на движението отляво или отдясно на пътния знак.

Чл. 91. (1) Пътен знак Г12 "Кръгово движение" се поставя непосредствено преди кръстовище, в което движението е кръгово и се извършва само в указаната от стрелките посока.

(2) Когато предимството за преминаване през кръговото кръстовище се сигнализира с пътните знаци относно предимството Б1, Б2 и Б3, пътен знак Г12 се поставя под тях.

(3) За пътните превозни средства, навлезли в кръстовище, пътните знаци относно предимството се поставят отдясно по посока на движението им, а при необходимост, в зависимост от конфигурацията на кръстовището, могат да се повторят отляво в направляващия или централния остров.

Чл. 92. Пътен знак Г13 "Пътна лента или платно за движение само на превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници" се използва за сигнализиране на пътна лента или на платно за движение, предназначени за движение само на превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници, движещи се по определен маршрут.

Чл. 93. (1) Пътни знаци Г14 "Задължителен път само за велосипедисти", Г15 "Задължителен път само за пешеходци" и Г16 "Задължителен път само за пешеходци и велосипедисти" се поставят в началото на пътни участъци, предназначени за движение само на съответните участници в движението.

(2) Пътен знак Г15 не се използва за сигнализиране на тротоари.

(3) Разположението на двата символа в пътен знак Г16 указва конкретно коя част от пътя за коя категория участници в движението е предназначена.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Чл. 94. (1) Пътен знак Г17 "Задължителна минимална скорост" се използва за въвеждане на задължение за движение на пътните превозни средства след знака със

скорост не по-ниска от посочената стойност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Задължителната минимална скорост, указвана с пътен знак Г17, не може да е по-ниска от 30 km/h и по-висока от 80 km/h.

Чл. 95. Пътен знак Г18 "Край на задължителната минимална скорост" се използва за обозначаване края на зоната на действие на пътен знак Г17, когато тя не съвпада със следващото кръстовище.

Чл. 96. (1) Пътен знак Г19 "Задължителни вериги за сняг най-малко на две от двигателните колела" се поставя само при необходимост, в началото на пътен участък, в който пътните условия налагат използване на вериги.

(2) При възможност пътен знак Г19 се поставя на места с изградени извън платното за движение площадки, в които има условия за извършване на монтаж на веригите.

(3) Когато действието на пътен знак Г19 се ограничава само за определен вид пътни превозни средства, това се указва с допълнителна табела Т6.

Чл. 97. Пътен знак Г20 "Задължителна посока за движение на пътни превозни средства, обозначени с опознавателен знак за опасни товари" се използва за въвеждане на задължителна посока на движение на указаните пътни превозни средства. За указване на задължителната посока на движение се използват изображенията на пътни знаци Г1, Г2 и Г3.

Раздел V.
Пътни знаци със специални предписания група "Д"

Чл. 98. (1) Пътните знаци със специални предписания имат формата на квадрат или правоъгълник. Цветът на фона на пътните знаци е, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) за пътни знаци Д1 и Д2:

а) зелен - за автомагистрали;

б) син - за пътища извън населените места и селищните образувания;

в) бял - за пътища в населените места и селищните образувания;

2. (нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) за пътен знак Д3:

а) син - за пътища извън населените места и селищните образувания;

б) бял - за пътища в населените места и селищните образувания;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2004 г., предишна т. 2 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г., изм. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) за пътни знаци Д4, Д7, Д8, Д15, Д16, Д17, Д18, Д19, Д20, Д21, Д22, Д23, Д24, Д25, Д25.1, Д25.2 и Д26 - син;

4. (предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) за пътни знаци Д5, Д6, Д7а и Д8а - зелен;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) за пътни знаци Д9 и Д10:

а) зелен - за автомагистрали;

б) син - за всички останали пътища;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) за пътни знаци Д11, Д12, Д13 и Д14 - бял.

(2) Символите и надписите на пътните знаци са бели - при зелен или син фон, и черни - при бял фон.

(3) Различно от оформянето по ал. 1 и 2 имат следните пътни знаци:

1. (доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) пътни знаци Д6, Д8, Д8а, Д10, Д12 и Д16 - имат червена диагонално разположена лента от горен десен към долен ляв ъгъл;

2. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) пътен знак Д14 - има три успоредни черни линии, разположени от горен десен към долен ляв ъгъл.

Чл. 99. Изображенията и наименованията на пътните знаци със специални предписания са съгласно **приложение № 5**.

Чл. 100. При поставяне на едно място на пътни знаци от група "Д" с различни цветове на фона те се подреждат отгоре надолу, както следва : зелен, син, бял.

Чл. 101. Пътните знаци от група "Д" се използват за въвеждане на специални предписания за участниците в движението и се поставят непосредствено преди местата или участъците от пътя, за които се въвеждат предписанията.

Чл. 102. (1) Пътен знак Д1 "Брой на пътните ленти и посоки за движение по тях" се използва за сигнализиране на пътен участък с две и повече пътни ленти за движение в една посока.

(2) Изображението на пътен знак Д1 трябва да отговаря на следните изисквания:

1. броят на стрелките в знака да съответства на броя на пътните ленти; в знака могат да се указват и пътните ленти, предназначени за насрещно движение;

2. върху правата вертикална част на стрелките за съответните пътни ленти могат да се поставят изображения на пътни знаци от групи "А", "В" и "Г"; пътният знак е в сила само за пътната лента, която съответства на стрелката, върху която е поставен;

3. (отм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

(3) За обозначаване на пътна лента, предназначена за движение само на превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници, върху съответната стрелка в знака се поставя изображението на пътен знак Г13. Пътната лента задължително се обозначава с надлъжна пътна маркировка и символа "BUS".

Чл. 103. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) Пътен знак Д2 "Допълнителна пътна лента за бавнодвижещи се пътни превозни средства" се използва за сигнализиране на допълнителна пътна лента при голям надлъжен наклон съгласно **приложение № 12 към чл. 75, ал. 2** от Нормите за проектиране на пътища, неразделна част на **Наредба № 1 от 2000 г. за проектиране на пътища** (ДВ, бр. 47 от 2000 г.).

(2) Пътен знак Д2 се поставя само ако дължината на допълнителната лента е по-

голяма от 200 m.

(3) Изображението на пътен знак Д2 трябва да отговаря на следните изисквания:

1. броят на стрелките в знака да отговаря на броя на пътните ленти;

2. върху правата вертикална част на стрелките, без най-дясната, може да се поставят изображения на пътни знаци от група "В" и пътен знак Г17 "Задължителна минимална скорост";

3. указваните в изображенията на пътен знак Г17 задължителни минимални скорости трябва да отговарят на изискванията на **чл. 94, ал. 2**;

4. указваната в изображението на пътен знак Г17 задължителна минимална скорост във втората стрелка е изчислената в наредбата по ал. 1 най-малка допустима скорост на оразмерителен товарен автомобил, закръглена до 10 km/h.

Чл. 104. Пътен знак Д3 "Указател за предварително престрояване" се използва за сигнализиране на зона за престрояване на път с най-малко две пътни ленти за движение в една посока, в която водачите на пътни превозни средства заемат пътната лента, съответстваща на желаната посока за продължаване на движението след кръстовището.

Чл. 105. (1) Пътен знак Д4 "Еднопосочно движение след знака" се използва за сигнализиране на пътен участък между две кръстовища, в който с пътен знак В1 е въведена забрана за насрещно движение на пътни превозни средства. Предписанието на пътния знак важи до следващото кръстовище.

(2) Пътен знак Д4 не се използва в случаите, когато е разрешено насрещното движение на превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници.

Чл. 106. Пътен знак Д5 "Автомагистрала" се използва за сигнализиране на път, за който се прилагат правилата за движение по автомагистрала съгласно **раздел XIII от глава втора от ЗДвП**.

Чл. 107. (1) Пътен знак Д6 "Край на автомагистрала" се използва за сигнализиране на мястото, от което престават да действат правилата за движение по автомагистрала.

(2) За предварително сигнализиране пътен знак Д6 задължително се поставя на разстояние 1500 m преди края на автомагистралата, като това разстояние се указва с допълнителната табела Т1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Предварително сигнализиране по ал. 2 не се извършва, когато пътният знак Д6 е поставен на връзка на пътен възел.

Чл. 108. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци Д7 "Автомобилен път" и Д7а "Скоростен път" се използват за сигнализиране на пътища, за които се прилагат правилата за движение съгласно **раздел XIII от глава втора от ЗДвП**.

Чл. 109. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) Пътни знаци Д8 "Край на автомобилния път" и Д8а "Край на скоростния път" се използват за сигнализиране на мястото, от което престават да действат правилата за движение по автомобилен път, съответно по скоростен път.

(2) За предварително сигнализиране пътен знак Д8 задължително се поставя на разстояние 750 m преди края на автомобилния път, а пътен знак Д8а - на 1200 m преди края на скоростния път. Тези разстояния се указват с допълнителна табела Т1.

Чл. 110. (1) Пътен знак Д9 "Тунел" се използва за сигнализиране на тунел с дължина, по-голяма от 70 m, в който от водачите на пътни превозни средства се изисква да спазват специалните правила за движение в тунел съгласно **раздел XV от глава втора от ЗДвП**. Пътният знак се поставя пред входа на тунела.

(2) В долната част на пътен знак Д9 или с допълнителните табели Т2 и Т17 могат да се указват дължината и наименованието на тунела.

Чл. 111. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Д10 "Край на тунела" се поставя след изхода от тунел, сигнализиран с пътен знак Д9, на мястото, от което се прекратява действието на специалните правила за движение в тунел.

Чл. 112. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Д11 "Начало на населено място и селищно образувание" се използва за сигнализиране на мястото, от което започват да важат правилата за движение в населено място и селищно образувание.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Ако пътният знак Д11 се намира на републикански път, наименованието на населеното място и селищното образувание задължително се повтаря с латински букви, а когато е на общински път - при необходимост.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато за територията на населеното място и селищното образувание е необходимо да се въведе допустима максимална скорост на движение, различна от определената по **чл. 21, ал. 1 ЗДвП**, се поставя и пътен знак В26.

Чл. 113. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Д12 "Край на населеното място и селищното образувание" се използва за сигнализиране на мястото, от което престават да важат правилата за движение в населено място и селищно образувание.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) За сигнализиране на населени места и селищни образувания с население, по-малко от 500 жители, се допуска пътен знак Д12 да се поставя само от лявата страна на пътя, на обратната страна на пътен знак Д11.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Д12 може да се поставя заедно с пътен знак Ж10, с който се указват наименованието на следващото населено място и селищно образувание и разстоянието до него.

(4) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Наименованието на населеното място и селищното образувание в пътния знак Д12 задължително се повтаря с латински букви, ако то е повторено и на пътния знак Д11, обозначаващ началото на

същото населено място и селищно образувание.

Чл. 114. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато населеното място и селищното образувание се състои от няколко отделни части (квартали, зони и др.), разположени по протежение на пътя на разстояния, по-големи от 1 km една от друга, всяка негова част се сигнализира поотделно с пътни знаци Д11 и Д12, в които отгоре се изписва наименованието на населеното място и селищното образувание, а под него - наименованието на квартала или зоната. Наименованието на квартала или зоната не се повтаря с латински букви.

Чл. 115. (1) С пътни знаци Д13 "Начало на зоната на действие на изобразения пътен знак" и Д14 "Край на зоната на действие на изобразения пътен знак" се сигнализират съответно входовете и изходите на зоната, на чиято територия е валидно действието на изобразения пътен знак за въвеждане на специална забрана, задължение или предписание.

(2) В долната част на пътни знаци Д13 и Д14 или с допълнителна табела могат да се дават допълнителни указания за конкретни участници в движението, за време на действие на изобразения пътен знак и др.

Чл. 116. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) С пътни знаци Д15 "Начало на жилищна зона" и Д16 "Край на жилищна зона" се сигнализират съответно входовете и изходите на специално устроена зона в населено място и селищно образувание, чиито специални правила за движение са определени в **раздел XIV от глава втора от ЗДвП**.

Чл. 117. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) Пътен знак Д17 "Пешеходна пътека" се използва за сигнализиране на пешеходна пътека тип "зебра".

(2) Пътният знак Д17 задължително се повтаря от лявата страна на платното за движение, а при липса на видимост на знака - и над платното за движение.

Чл. 118. С пътен знак Д18 "Болница" се сигнализира намираща се в близост до пътя болница или друго лечебно заведение за оказване на болнична помощ. Водачите са длъжни да предприемат мерки за ограничаване на шума от пътните превозни средства.

Чл. 119. (1) Пътни знаци Д19 "Паркинг" и Д20 "Платен паркинг" се използват за сигнализиране на място, предназначено за паркиране на пътни превозни средства без или срещу заплащане на такса за престой.

(2) Пътни знаци Д19 и Д20 могат да се използват и за предварително сигнализиране на посоката и разстоянието до паркинга. Те се поставят:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) на разстояние 200 m - извън границите на населени места и селищни образувания, както и на отклонението за паркинга;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) съобразно конкретните пътни условия - в населените места и селищните образувания.

(3) В долната част на пътни знаци Д19 и Д20 или с допълнителни табели могат да

се указват:

1. времето, в което паркирането е разрешено;
2. ограничението във времетраенето на паркирането;
3. посоката и разстоянието до паркинга;
4. видът на пътните превозни средства, за които паркингът е предназначен;
5. начинът на паркиране.

Чл. 120. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2009 г., в сила от 14.07.2009 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Д21 "Място за паркиране на пътни превозни средства, обслужващи хора с увреждания" се използва за сигнализиране на място, предназначено за паркиране само на пътни превозни средства, обслужващи хора с увреждания. Пътният знак се поставя самостоятелно.

Чл. 121. (1) Пътни знаци Д22 "Трамвайна спирка", Д23 "Тролейбусна спирка" и Д24 "Автобусна спирка" се използват за сигнализиране началото на спирка на съответните превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници.

(2) Когато спирката по ал. 1 не е оформена в специално уширение на платното за движение, краят й се определя от края на пътната маркировка М14 или, ако няма такава:

1. на 50 m след пътен знак Д22, Д23 или Д24;
2. от последния указател с номерата на линиите и разписанието на превозните средства за обществен превоз на пътници.

(3) Когато спирката е оформена в специално уширение на платното за движение, пътните знаци Д22, Д23 и Д24 се поставят в началото на скосяването за влизане в уширението.

(4) В долната част на пътни знаци Д22, Д23 и Д24 върху синия фон с бял надпис може да се указва наименованието на спирката.

(5) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци Д22, Д23 и Д24 не се поставят заедно с пътен знак В28 "Забранено е паркирането".

Чл. 121а. (1) (Нов - ДВ, бр. 109 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г., предишен текст на чл. 121а - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) С пътен знак Д25 "За използването на пътя се изисква платена винетна такса" се сигнализира републикански път, чието използване изисква платена винетна такса съгласно **чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата**.

(2) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) С пътен знак Д25.1 "За използването на пътя се изисква платена винетна или тол такса" се сигнализира републикански път от платената пътна мрежа съгласно **чл. 10, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за пътищата**.

(3) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) С пътен знак Д25.2 "За използването на пътя се изисква платена тол такса" се сигнализира републикански път от платената пътна мрежа съгласно **чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата**.

(4) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Знаците се поставят на мястото, от което възниква задължението за плащане на такса.

Чл. 121б. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Пътен знак Д26 "Място за паркиране на електрически превозни средства за зареждане" се използва за сигнализиране на място, предназначено само за паркиране на електрически превозни средства по време на зареждане.

Раздел VI.
Пътни знаци, даващи допълнителна информация, група "Е"

Чл. 122. (1) Пътните знаци, даващи допълнителна информация, група "Е" имат формата на правоъгълник със зелен фон за автомагистралите и син фон за останалите пътища.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Фонът на пътните знаци Е22 и Е23 и на пътен знак Е24, в случаите по **чл. 133а, ал. 3 и 4**, е син независимо от мястото на поставянето им.

(3) Пътните знаци от група "Е" имат бяло поле, в което с черен цвят се изобразяват съответните символи и/или надписи.

(4) Различно от оформянето по ал. 1 и 3 имат следните пътни знаци:

1. пътен знак Е1 - символът е в червен цвят;

2. пътен знак Е2 - символът е изобразен върху син фон с бял цвят, а в бялото поле под него е разположен символ в червен цвят;

3. (отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

4. пътен знак Е20 - със син фон и бял надпис;

5. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) пътни знаци Е22 и Е23 - имат съответно по четири и по три полета, разположени едно под друго;

6. (нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) пътен знак Е25 - символът е в зелен цвят, върху който е поставен символ за електрически ток в бял цвят;

7. (нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) пътен знак Е26 - символът е в зелен цвят с бял надпис.

(5) В долния край, върху фона на пътните знаци, с бял цвят може да се указват разстоянието, посоката, работното време на обекта или друга допълнителна информация.

Чл. 123. Изображенията и наименованията на пътните знаци, даващи допълнителна информация, са съгласно **приложение № 6**.

Чл. 124. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътните знаци от група "Е" се използват за даване на информация на участниците в движението, свързана с възможностите за обслужване на пътните превозни средства и пътниците, с наличието на подлези, надлези и маршрути за пешеходци, със състоянието на проходи и с допустимите максимални скорости на движение, както и с местата, на които се осъществява контрол по спазването на правилата за движение с автоматизирани технически средства или системи.

(2) При поставяне на едно място на пътни знаци от група "Е" с различни цветове на фона те се подреждат съгласно изискванията по **чл. 100**.

Чл. 125. (1) Пътните знаци от група "Е" се поставят на отклонението към обектите,

които сигнализират.

(2) За предварително сигнализиране пътните знаци от група "Е" се поставят, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) извън границите на населени места и селищни образувания, преди обекта или отклонението към него:

а) на автомагистрали - на разстояние от 1000 до 2000 m;

б) на останалите пътища - на разстояние от 200 до 300 m;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) в населено място и селищно образувание - на разстояние от 100 до 150 m преди обекта или отклонението към него, както и на самото отклонение.

(3) Посоката и разстоянието от пътния знак за предварително сигнализиране до обекта се указват в долната част на знака или с допълнителна табела.

Чл. 126. Пътен знак Е1 "Медицински пункт" се използва за сигнализиране на лечебно заведение, в което може да се получи първична медицинска помощ.

Чл. 127. (1) Пътен знак Е2 "Болница със звено за спешна медицинска помощ" се използва за сигнализиране на лечебно заведение с център за спешна медицинска помощ.

(2) Пътен знак Е2 се повтаря на всяко отклонение до лечебното заведение.

Чл. 128. Пътен знак Е3 "Полиция" се използва за сигнализиране на обект на полицейска служба. Надписът в знака се повтаря, изписан на френски език.

Чл. 129. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г., изм. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Пътни знаци Е4 "Телефон", Е5 "Автосервиз", Е6 "Автомивка", Е7 "Бензиностанция", Е8 "Информационно бюро за туристи", Е9 "Хотел или мотел", Е10 "Ресторант", Е11 "Кафе", Е12 "Къмпинг за палатки", Е13 "Къмпинг за туристически ремаркета", Е14 "Къмпинг за палатки и туристически ремаркета", Е15 "Туристическа база", Е16 "Място за отдих", Е17 "Начало на пешеходен маршрут", Е18 "Вода за пиене", Е19 "Тоалетна", Е25 "Зарядна станция за зареждане на електрически превозни средства" и Е26 "Зарядна станция за зареждане с водород" се използват за сигнализиране на обекти в близост до пътя, в които участниците в движението могат да ползват услугите, указани със съответните символи.

(2) В долния край на пътен знак Е9 може да се постави надпис "ХОТЕЛ" или "МОТЕЛ". Надписите се повтарят, изписани на френски език.

(3) Пътен знак Е18 се поставя само когато водата е годна за пиене.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато на едно и също място могат да се получат различни видове услуги, на една обща табела може да се поставят до четири изображения на пътни знаци от група "Е".

Чл. 130. (1) Пътен знак Е20 "Такси" се използва за сигнализиране на място, специално устроено за престой на таксиметрови автомобили. Надписът се повтаря, изписан на френски език.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато мястото, предназначено за престой на таксиметрови автомобили, заема участък от крайната дясна

пътна лента, началото на участъка се сигнализира с пътен знак Е20 и допълнителна табела Т2, указваща дължината на участъка, или с допълнителна табела Т17, означаваща броя на таксита, за които е предназначен участъкът. Участъкът задължително се очертава с пътна маркировка М14 и се нанася надпис "TAXI".

Чл. 131. Пътен знак Е21 "Пешеходен подлез или надлез" се използва за указване входа на подлез или надлез. Знакът се поставя и предварително на разстояние 20 m преди подлеза или надлеза.

Чл. 132. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) Пътен знак Е22 "Допустими максимални скорости на движение" се използва за указване на допустимите максимални скорости на движение по пътищата в страната. В четирите му правоъгълни бели полета, разположени под опознавателния знак BG "Република България" и надписа " BULGARIA", се нанасят допустимите максимални скорости на движение, както следва:

1. в населени места и селищни образувания - чрез изображенията на пътен знак В26 (50 km/h) и символа за населено място и селищно образувание;

2. извън границите на населени места и селищни образувания - чрез изображенията на пътен знак В26 (90 km/h) и символа за край на населено място и селищно образувание;

3. за скоростни пътища - чрез изображение на пътни знаци В26 (120 km/h) и Д7а;

4. за автомагистрали - чрез изображенията на пътни знаци В26 (140 km/h) и Д5.

(2) Пътен знак Е22 се поставя при влизане в страната в началото на пътя или в граничните контролно-пропускателни пунктове, а при необходимост - и във вътрешността на страната на пътищата, които представляват участъци от международни пътища.

Чл. 133. (1) Пътен знак Е23 "Проходът е отворен или затворен за движение" се поставя в началото на пътен участък, преминаващ през планински проход, за указване на възможността за преминаване и на условията за движение през него.

(2) Наименованието на прохода се изписва в горната част на знака с бял цвят и може да се повтори, изписан с латински букви.

(3) Условията за движение през прохода се указват с подвижни табели, които се поставят съответно в трите бели полета (1, 2 и 3), разположени под надписа. Цветът на фона и съдържанието на табелите в зависимост от конкретната пътна обстановка са, както следва:

1. при отворен за движение проход:

а) табела 1 е със зелен фон и с надпис "ОТВОРЕН" в бял цвят;

б) табела 2 е с бял фон и в зависимост от състоянието на пътя е без надпис или с изображение на пътен знак Г19;

в) табела 3 е с бял фон без надпис;

2. при затворен за движение проход:

а) табела 1 е с червен фон и надпис "ЗАТВОРЕН" в бял цвят;

б) табела 2 е с бял фон, върху който може да има надпис в черен цвят "ПЪТЯТ Е ОТВОРЕН ДО";

в) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) табела 3 е с бял фон, върху

който може да има надпис в черен цвят с наименованието на населеното място и селищното образувание, до което ползването на пътя е възможно.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Надписите на подвижните табели може да се повторят, изписани на френски език, а наименованието на населеното място и селищното образувание - с латински букви.

(5) Когато в началото на заснежен пътен участък е поставен пътен знак Г19, в табела 2 на пътен знак Е23 задължително се поставя изображението на пътен знак Г19.

Чл. 133а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) Пътен знак Е24 "Контрол с автоматизирани технически средства или системи" се използва за сигнализиране на местата на пътя, на които се осъществява контрол по спазването на правилата за движение с автоматизирани технически средства и системи.

(2) Когато автоматизираните технически средства и системи (АТСС) по ал. 1 са стационарни, пътен знак Е24 се поставя:

1. на 100 - 150 m пред мястото на АТСС, при пътища и улици с допустима максимална скорост до 50 km/h;

2. на 150 - 250 m пред мястото на АТСС, при пътища и улици с допустима максимална скорост от 50 до 90 km/h;

3. на 250 - 350 m пред мястото на АТСС, при пътища и улици с допустима максимална скорост от 90 до 140 km/h.

(3) При осъществяване на контрола с мобилни автоматизирани технически средства и системи пътен знак Е24 се поставя непосредствено преди началото на обхвата на АТСС.

(4) При осъществяване на контрола с мобилни АТСС във време на движение по определен участък пътен знак Е24 се поставя в началото на контролирания пътен участък. Дължината на пътния участък се сигнализира с допълнителна табела Т2, поставена под знак Е24.

(5) Когато контролът по ал. 1 се осъществява в двете посоки на движение по пътя, за всяка посока се поставя отделен пътен знак Е24.

(6) В случаите на контрол по ал. 3 и 4 пътният знак е на преносима стойка.

Раздел VII.
Пътни знаци за направления, посоки, обекти и други група "Ж"

Чл. 134. (1) Пътните знаци за направления, посоки, обекти и други група "Ж" имат формата на квадрат или правоъгълник.

(2) Пътни знаци Ж7 "Указателна стрелка" и Ж8 "Посока към ферибот" имат формата на стрелка.

(3) Фонът на пътните знаци от група "Ж" е, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) за пътни знаци Ж1, Ж10, Ж11, Ж14 и Ж15:

а) зелен - за автомагистрали;

б) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) син - за пътища извън границите на населени места и селищни образувания;

в) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) бял - за пътища в населени места и селищни образувания;

2. (нова - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) за пътни знаци Ж2 и Ж7:

а) зелен - когато до указаната цел/цели се достига по автомагистрала;

б) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) син - когато до указаната цел/цели се достига по път извън границите на населени места и селищни образувания;

в) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) бял - когато пътен знак Ж2 се намира на път в населено място и селищно образувание и когато до указаната в пътен знак Ж7 цел/цели се достига по път в населено място и селищно образувание;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) за пътен знак Ж16 - жълт;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) за пътни знаци Ж3, Ж4, Ж5 и Ж8 - бял;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) за пътен знак Ж6:

а) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) син - за пътища извън границите на населени места и селищни образувания;

б) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) бял - за пътища в населени места и селищни образувания;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) за пътни знаци Ж9, Ж12, Ж13, Ж17, Ж18, Ж19 и Ж20.2 - син;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) за пътен знак Ж20.1 - зелен;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) за пътни знаци Ж21 и Ж22:

а) зелен - за автомагистрали;

б) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) син - за пътища извън границите на населени места и селищни образувания;

9. (нова - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) за пътни знаци Ж1, Ж2, Ж6, Ж7 и Ж10 - кафяв, когато те указват посоки само към обекти на културното наследство по **Закона за културното наследство**, към национални паркове, природни паркове, резервати, защитени местности и природни забележителности по **Закона за защитените територии**;

10. (нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) за пътни знаци Ж3, Ж4, Ж5, Ж7, Ж14, Ж15 и Ж16, когато се използват за въвеждане на временна организация и безопасност на движението - жълт.

(4) Цветът на символите и надписите е:

1. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) бял - при зелен, син или кафяв фон;

2. черен - при бял или жълт фон;

3. черен и червен - за пътен знак Ж16;

4. бял и червен - за пътни знаци Ж12, Ж13 и Ж18.

(5) Изображенията върху пътни знаци Ж1, Ж3, Ж4, Ж12, Ж14, Ж15, Ж16 и Ж18 трябва да съответстват на конфигурацията на конкретната пътна обстановка.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато пътни знаци Ж1, Ж2 и Ж6 указват цели, до които се стига по път, различен от пътя, на който са поставени, наименованията на целите се поставят в правоъгълни полета (вложки) с цвят, съответстващ на пътя, по който се достига до указаните цели, съгласно ал. 3, т. 1, 2 или 5 - **приложение № 16а**.

(7) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато с пътни знаци Ж1, Ж2, Ж6 и Ж10 се указват посоки към обекти на културното наследство по **Закона за културното наследство**, към национални паркове, природни паркове, резервати, защитени местности и природни забележителности по **Закона за**

защитените територии, наименованията им се поставят в правоъгълни полета (вложки) с кафяв цвят.

Чл. 135. На пътните знаци от група "Ж", които се използват за указване на посоки, може да се поставят в намален размер изображения на други пътни знаци.

Чл. 136. Изображенията и наименованията на пътните знаци за направления, посоки, обекти и други са съгласно **приложение № 7**.

Чл. 137. (Доп. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Когато на едно място се поставят няколко пътни знаци от група "Ж" с различен цвят на фона или на един пътен знак са указани няколко цели в една посока, разположени в полета с различни цветове, те се подреждат отгоре надолу според цвета: зелен, син, бял, кафяв.

Чл. 138. Пътните знаци от група "Ж" се използват за:

1. предварително указване на посока;
2. указване на посока;
3. потвърждаване на посока;
4. указване номера на пътя;
5. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) указване на наименованията и местоположението на обекти, населени места и селищни образувания и др. и на разстоянието до тях;
6. даване на информация за режима на движение по пътя и др.

Чл. 138а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) Указването на посока, наименование и местоположение на обекти, населени места и селищни образувания и други и на разстоянието до тях се извършва чрез пътни знаци Ж1, Ж2, Ж3, Ж6, Ж7, Ж8 и Ж10.

(2) При указването по улиците в населените места и селищните образувания се сигнализират вътрешни цели - обекти и структури на територията му, и външни цели - населени места и селищни образувания, до които се достига по републикански или местни пътища. По пътищата извън населените места и селищните образувания се сигнализират далечни цели - даващи информация за общото направление на пътя, и близки цели - намиращи се между далечните цели.

(3) Вътрешни цели в населено място и селищно образувание са центърът, отделни квартали или жилищни комплекси, индустриални (промишлени) и търговски зони, автогари, жп гари, аерогари, пристанища, туристически обекти и исторически забележителности, паметници и др. Външните цели в населеното място и селищното образувание трябва да съответстват на близките и далечните цели, сигнализирани по прилежащата на населеното място и селищното образувание пътна мрежа.

(4) Вътрешните цели център, автогара, жп гара, аерогара, пристанище, туристическите и историческите забележителности, както и външните далечни цели се изписват и на латиница.

(5) Всички цели, сигнализирани на автомагистралите и скоростните пътища, и

далечните цели по останалите пътища се изписват и на латиница.

(6) Всяка цел се сигнализира непрекъснато до достигането й.

(7) В наименованията в пътните знаци по ал. 1 и в допълнителна табела Т11 не трябва да има фирми или части от фирми на търговци по смисъла на **чл. 1, ал. 2 от Търговския закон**.

Чл. 138б. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) Общините изготвят и поддържат списък на вътрешните и външните цели по уличната мрежа и на далечните и близките цели по местните пътища.

(2) Администрацията, управляваща републиканските пътища, изготвя и поддържа списък на далечните и близките цели по републиканските пътища.

Чл. 139. (1) Пътните знаци от група "Ж", които се използват за предварително указване на посока, се поставят преди кръстовище или пътен възел на разстояние от него, както следва:

1. от 20 до 100 m - на пътища с допустима максимална скорост на движение до 50 km/h;

2. от 150 до 250 m - на пътища с допустима максимална скорост на движение до 90 km/h;

3. не по-малко от 500 m - на автомагистрали.

(2) Разстоянието от мястото на поставяне на пътния знак до кръстовището или до пътния възел може да се указва в долната част на знака или с допълнителна табела Т1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) В случаите, когато пътни знаци Ж1, Ж2 и Ж6 указват три цели в една посока и надписите трябва да се дублират на латиница, се допуска повторно поставяне на пътния знак с надписи само на латиница на разстояние от първия пътен знак не по-малко от:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) на автомагистрали, скоростни пътища и скоростни градски магистрали - 150 m;

2. на всички останали пътища и улици - 50 m.

Чл. 140. (1) Пътен знак Ж1 "Предварителен указател" се използва за предварително указване на посоките към съответните цели и на номера на пътя.

(2) Пътен знак Ж1 се поставя:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) извън границите на населени места и селищни образувания - преди пътни знаци А25, А26, А27, А28 и А29 на разстояние 50 m;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) в населено място и селищно образувание - преди кръстовището или пътния възел, в което се отклоняват пътища към указаните в знака цели, на разстояние не по-малко от 50 m;

3. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) на автомагистрала и на скоростен път - преди пътния възел на разстояние съответно 500 и 1000 m;

4. на скоростна градска магистрала - на разстояние от 250 до 500 m преди мястото, в което забавителният шлюз на отклонението в пътния възел добива пълната си широчина; когато дължината на шлюза е по-голяма от 180 m, се приема, че тази точка отстои на 180 m от върха на пътната маркировка, с която е обозначен разделителният остров при отклонението;

5. на останалите пътища - на разстояние 250 m преди началото на шлюза на отклонението в пътния възел.

Чл. 141. (1) На пътен знак Ж1 схематично се изобразяват видът на кръстовището или пътния възел и направленията на пътищата, които водят към указаните цели, при спазване на следните изисквания:

1. стрелката, обозначаваща главното направление, се изобразява вертикално с връх, насочен нагоре;

2. стрелките за отклоненията се отделят от стрелката за главното направление:

а) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) със заобляне - при автомагистрали, скоростни пътища и скоростни градски магистрали;

б) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) без заобляне - при останалите пътища;

3. в кръстовище с кръгово движение главното направление се изобразява със стрелка, оформена по окръжност; частта от окръжността между последното отклонение и входящото направление се изобразява с прекъсната линия по контура на окръжността.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) На автомагистрала, скоростен път и скоростна градска магистрала стрелката за главното направление се нанася в лявата страна на пътен знак Ж1. Стрелките за отклоненията сочат само надясно и са винаги перпендикулярни на стрелката за главното направление.

(3) Върху стрелките на пътен знак Ж1 може да се нанасят изображения на пътни знаци, които дават информация за особеностите на пътя или за режима на движение в съответната посока, като се нанася изображението на не повече от един знак върху всяка стрелка.

(4) В случаите на две отклонения, разположени едно след друго на разстояние не по-голямо от 300 m, може да се използва само един пътен знак Ж1, съдържащ информация и за двете отклонения.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) При върха на всяка стрелка се указват:

1. до две цели - когато надписите се повтарят, изписани с латински букви;

2. до три цели - когато надписите не се повтарят с латински букви.

(6) Надписите за целите по отклоняващите се посоки се разполагат под или над съответната стрелка по начин, който не предизвиква заблуда у водачите на пътни превозни средства. Целите се подреждат отгоре надолу по реда на достигането им и се подравняват отляво.

(7) Когато пътен знак Ж1 указва посоки към обекти, които се сигнализират с пътни знаци Д19, Д20 и от Е1 до Е19 вкл., вместо надписи при върховете на стрелките може да се поставят до три изображения на съответните пътни знаци.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато с пътен знак Ж1 се налага едновременното указване на посока към населено място и селищно образувание и обект съгласно ал. 7, отгоре се изписва наименованието на населеното място и селищното образувание, а под него се поставя изображението на съответния пътен знак. Когато наименованията на населените места и селищните образувания са две или три, изображенията на съответните пътни знаци се поставят от дясната им страна.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

На пътен знак Ж1 при върховете на стрелките за съответните направления се указват номерата на автомагистрали, скоростни пътища и пътища I и II клас чрез изображенията на пътни знаци Ж20.1, Ж20.2 или Ж21.

(10) На пътен знак Ж1 не се указват разстоянията до целите и обектите.

Чл. 142. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж2 "Предварително указване на посока към населено място и селищно образувание или обект" се поставя преди кръстовище или пътен възел на път с две или повече пътни ленти за движение в една посока или на отклонение към населено място и селищно образувание с над 30 000 жители.

(2) Пътният знак по ал. 1 се поставя на портални или конзолни конструкции над платното за движение на разстояние от 120 до 180 m преди кръстовището или пътния възел.

(3) Пътен знак Ж2 се състои от отделни полета или табели - за главното направление и за отклонението. В едно поле се указва само една посока. В случаите на сигнализиране с отделни табели всяка табела се поставя над пътната лента, съответстваща на указаната в нея посока на движение, така че стрелките на пътен знак Ж2 да са разположени в средата или до 1/3 от широчината й.

(4) Броят на стрелките в пътния знак трябва да съответства на броя на пътните ленти на входа на кръстовището.

(5) Стрелката, обозначаваща главното направление, се изобразява вертикално с връх, насочен нагоре. Тя се поставя:

1. от двете страни на надписите - при две пътни ленти, в указаната посока;

2. под надписите - при три пътни ленти, в указаната посока.

(6) Посоките за дясното и лявото направление се обозначават със стрелки, наклонени под ъгъл 45° и насочени надясно или наляво. Стрелката се изобразява от страната на съответното отклонение, а надписът с наименованието на целта - вляво или вдясно от нея. На знака не се изобразяват хоризонтални стрелки.

(7) Броят на надписите в пътен знак Ж2 се определя в съответствие с изискванията по **чл. 141, ал. 5**.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) На пътен знак Ж2 може да се указват номерата на автомагистрали, скоростни пътища и пътища I и II клас чрез изображения на пътни знаци Ж20.1, Ж20.2 или Ж21, които се поставят при крайните стрелки.

(9) На пътен знак Ж2 не се указват разстоянията до целите и обектите.

Чл. 143. Пътен знак Ж3 "Предварителен указател за отклоняване на движението" се използва за даване на предварителна информация на водачите на пътни превозни средства за предстоящо отклоняване на движението по обходен път поради въведена забрана за навлизане в пътен участък на:

1. всички видове пътни превозни средства;

2. определен вид пътни превозни средства;

3. пътни превозни средства с широчина, височина, дължина или маса, вкл. товара, по-голяма от указаната.

Чл. 144. Изображението на пътен знак Ж3 трябва да отговаря на следните изисквания:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) пътният участък, за който е въведена забрана за навлизане, се изобразява с вертикална стрелка, насочена нагоре; над върха й се поставя надпис с наименованието на населеното място и селищното образувание или обекта, до който води пътят; обходният път се указва схематично вляво или вдясно на стрелката, обозначаваща основното направление, в зависимост от действителното му разположение;

2. конкретната забрана се указва върху стрелката, обозначаваща основното направление, чрез изображението на пътен знак от група "В" (от В1 до В8 вкл., В10 и от В13 до В19 вкл.); за изключване на определен вид пътни превозни средства от забраната, въведена с пътен знак В2, под неговото изображение се поставя изображението на допълнителна табела Т7 със съответния символ;

3. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) допълнително могат да се указват наименованията на населени места и селищни образувания или обекти, през които преминава обходният път, както и неговата дължина в километри; дължината на обходния път се указва с число, което се изписва встрани от схемата, от страната на обходния път.

Чл. 145. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж4 "Предварителен указател за завиване" се използва в населени места и селищни образувания, в които е въведена забрана за движение в определена посока, и за да продължи движението в същата посока, се налага заобикаляне на жилищни квартали, зелени площи, сгради и др. На знака схематично се изобразяват конкретната пътна обстановка и маршрутът на движение.

(2) Пътен знак Ж4 се поставя на разстояние от 50 до 100 m преди кръстовището, от което започва указаният заобиколен маршрут.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Чл. 146. (1) Пътен знак Ж5 "Предварителен указател за посоката на движение на означения вид пътни превозни средства" се използва за предварително указване на задължителната посока за движение на пътните превозни средства, чиито символи са изобразени в пътния знак.

(2) Пътен знак Ж5 се поставя преди кръстовището с указана задължителна посока на движение на разстояние, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) в населените места и селищните образувания - 50 m;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) извън границите на населените места и селищните образувания - 100 m.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Под символа на пътното превозно средство може да се указва с число допустимата му максимална маса в тонове. В този случай задължителната посока за движение се отнася само за пътни превозни средства или за състави от превозни средства, чиято маса надвишава указаната стойност.

Чл. 147. (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж6 "Указателна табела" се използва за сигнализиране на повече от една цел (населени места и селищни образувания или обекти). На знака се указват наименованията на целите, посоките и разстоянията до тях в километри и номерата на автомагистрали, скоростни пътища и пътища I и II клас.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж6 не се използва за сигнализиране на автомагистрали, скоростни пътища и скоростни градски магистрали.

(3) Пътен знак Ж6 се поставя:

1. непосредствено преди кръстовище;

2. вместо пътен знак Ж1 като предварителен указател в случаите, когато на кръстовището е поставен пътен знак Ж6 или Ж7; в този случай не се посочват разстоянията до целите, а с допълнителна табела се указва разстоянието до кръстовището.

(4) Пътен знак Ж6 в зависимост от броя на указваните посоки може да има от две до три полета, разположени едно под друго по направления в следния ред: право, ляво и дясно. В едно поле може да се изобразяват само една стрелка и до три надписа за цели и разстоянията до тях. Разстоянията се указват след надписите. Целите в полето се подреждат отгоре надолу по реда на достигането им.

(5) Не се допуска в знака да се разполага само едно поле - за дясно или ляво направление.

(6) Посоката за право направление се обозначава с вертикална стрелка, чийто връх е насочен нагоре. Стрелката се изобразява в лявата страна на знака, а надписите с наименованията се разполагат вдясно от нея.

(7) Посоките за дясно или ляво направление се обозначават със стрелка, чийто връх е насочен нагоре, наклонена под ъгъл 45° спрямо правото направление, когато пътищата се отклоняват под ъгъл, по-малък от 70°, или с хоризонтална стрелка - за по-големите ъгли на отклонение. Стрелката се изобразява от страната на съответното отклонение, а надписите с наименованията на целите се разполагат вдясно или вляво от нея.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) На пътен знак Ж6 задължително се указват номерата на автомагистрали и пътища I и II клас чрез изображенията на пътни знаци Ж20.2 или Ж21, които се поставят преди надписите.

Чл. 148. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж7 "Указателна стрелка" се използва за указване посоката на движение към населено място и селищно образувание или друг обект. Той се поставя на кръстовища и на пътни възли за указване на мястото за отклоняване на движението от правото направление и при излизане от автомагистрала, скоростен път или скоростна градска магистрала към път от по-нисък клас. Пътният знак може да се повтори отляво на пътя, в средната разделителна ивица или на остров върху платното за движение.

(2) Пътен знак Ж7 не се използва за сигнализиране на крайпътен обект.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от

18.05.2015 г.) С пътен знак Ж7 се указват наименованието на населеното място и селищното образувание (обекта), номерът на автомагистрали, скоростни пътища и пътища I и II клас и разстоянието до указаната цел при спазване на следните изисквания:

1. номерът на пътя се указва чрез изображението на пътен знак Ж20.1, Ж20.2 или Ж21 и се поставя, както следва:

а) преди надписа - за отклонения вдясно;

б) след надписа - за отклонения вляво;

2. надписът с наименованието на целта се поставя в средата;

3. разстоянието до целта в километри се поставя откъм върха на стрелката.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Пътен знак Ж7 може да съдържа до два надписа: за целта и разстоянието до нея, и при необходимост - повторение на надписа на латиница, поставен под надписа на кирилица. При указване на посока към обекти, които се сигнализират с пътни знаци Д19, Д20 и от Е1 до Е19 вкл., вместо надписи се поставят изображенията на съответните знаци.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Допуска се в населено място и селищно образувание с пътен знак Ж7 да не се указва разстоянието до сигнализираната цел. В този случай след края на населеното място и селищното образувание задължително се поставя пътен знак Ж10 "Потвърждаване на посоката към населено място и селищно образувание".

(6) На едно място могат да се поставят не повече от четири знака за една посока или не повече от четири знака с един и същи цвят. Знаците се подреждат по цветове съгласно **чл. 137**.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) При указване на различни цели в една посока знаците за съответните цели са с еднаква дължина и се подреждат отгоре надолу по реда на достигането им.

(8) Когато на едно място се поставят едновременно няколко знаци Ж7 за указване на цели в лява и дясна посока, те се разполагат един до друг, а при липса на място - един под друг на разстояние 5 cm, като отгоре се поставя знакът за лявата посока.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато с пътен знак Ж7 се указва посока към населено място и селищно образувание или обект и се заплаща такса за използването на пътя до достигането им, на знака задължително се изобразява пътен знак В29 "Забранено е преминаването без спиране".

(10) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Когато с пътен знак Ж7 се сигнализира отклоняване на движението поради извършване на строителство или ремонт на пътен участък, знакът е с надпис "Обход".

Чл. 149. Пътен знак Ж8 "Посока към ферибот" се използва за сигнализиране на път, водещ до ферибот. Той се поставя на кръстовища и пътни възли за указване на отклонението от правото направление. Пътният знак може да се повтори отляво на пътя в средната разделителна ивица или на остров върху платното за движение.

Чл. 150. (1) Пътен знак Ж9 "Място за завиване в обратна посока" се използва за сигнализиране на място извън кръстовище, специално устроено за завиване в обратна посока.

(2) На път със средна разделителна ивица и пътна лента, предназначена за обратен завой, пътен знак Ж9 се поставя само отляво на платното за движение.

Чл. 151. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж10 "Потвърждаване на посоката към населено място и селищно образувание" се използва за указване на посока за движение към населени места и селищни образувания. С него се указват не повече от четири населени места и селищни образувания, като надписите с наименованията им се подреждат отгоре надолу по реда на достигането им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Преди наименованията на населените места и селищните образувания може да се укаже номерът на пътя, а след наименованията - разстоянията до тях.

(3) Пътен знак Ж10 се поставя:

1. след пътен възел - на 500 m от края на ускорителния шлюз;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) след кръстовище извън границите на населени места и селищни образувания - на 250 m от края на ускорителния шлюз или заустващата крива;

3. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) след края на населено място и селищно образувание - на 250 m след пътен знак Д12 "Край на населеното място и селищното образувание";

4. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) преди населено място и селищно образувание с над 30 000 жители - на разстояние 10 и 5 km преди него.

(4) Когато надписите са повече от два и се дублират на латиница, те се поставят на отделна табела след табелата на кирилица на разстояние 50 m.

(5) Пътен знак Ж10 не се поставя след кръстовище, сигнализирано с пътен знак Ж6 "Указателна табела".

Чл. 152. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж11 "Наименование на обект" се използва извън границите на населени места и селищни образувания за сигнализиране на тунел, местност, проход, планински връх, река, туристическа забележителност и други обекти от регионално и национално значение, които могат да представляват интерес за пътниците. Знакът може да се използва и за обозначаване на границата между две съседни териториално-административни единици.

(2) Когато пътен знак Ж11 се използва за сигнализиране на проход, освен наименованието на прохода в знака може да се укаже с число най-високата кота при преминаване през прохода.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г. **(*)**) Когато пътен знак Ж11 се използва за обозначаване на границата между две съседни териториално-административни единици, лицето му задължително е успоредно на оста на пътя.

Чл. 153. (1) Пътен знак Ж12 "Пресичаният път е без изход" се поставя непосредствено преди кръстовището, от което се отклонява пътят без изход.

(2) Пътен знак Ж12 може да се използва и за предварително указване на път без изход, поставен заедно с допълнителна табела Т1, указваща разстоянието до отклонението на пътя без изход.

Чл. 154. Пътен знак Ж13 "Път без изход" се поставя непосредствено след кръстовището, от което започва пътят без изход.

Чл. 155. (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж14 "Начало на пътна лента" се използва за сигнализиране на начало на пътна лента на път, на който броят на лентите се увеличава. Броят на стрелките в знака и тяхното изображение трябва да съответстват на броя на пътните ленти и тяхното разположение.

(2) Върху правата част на стрелките в пътни знаци Ж14 може да се поставят изображения на пътни знаци за въвеждане на забрана или предупреждаване за опасност. Действието на знака е в сила само за съответната пътна лента.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътните знаци Ж14 и Ж15 не се използват за сигнализиране на специализирани пътни ленти по смисъла на **чл. 48 от Наредба № 2 от 2001 г. за сигнализация на пътищата с пътна маркировка** (ДВ, бр. 13 от 2001 г.), за движение на автобуси и тролейбуси от редовните линии за обществен превоз на пътници, за престой и паркиране и др., както и на ленти за забавяне и ускоряване.

Чл. 155а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж15 "Край на пътна лента" се използва за сигнализиране на край на пътна лента на път, на който броят на лентите се намалява. Броят на стрелките в знака и тяхното изображение трябва да съответстват на броя на пътните ленти и тяхното разположение.

Чл. 156. (1) Пътен знак Ж16 "Преминаване в платното за насрещно движение" се използва за сигнализиране на строителство или ремонт върху пътен участък, когато съществува възможност за организиране на двупосочно движение върху пътните ленти за насрещно движение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж16 се поставя при условията и по реда на **Наредба № 3 от 2010 г. за временната организация и безопасността на движението при извършване на строителни и монтажни работи по пътищата и улиците**.

(3) Схемата, изобразена на пътен знак Ж16, трябва да съответства на действителната конфигурация на пътя, на броя на пътните ленти и на действителните посоки на движение на пътните превозни средства.

Чл. 157. (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Чл. 158. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж18 "Пътна лента със съоръжение за аварийно спиране" се използва на пътен участък със стръмен наклон при спускане, сигнализиран с пътен знак А5, за обозначаване началото на пътна лента с изградено съоръжение за аварийно спиране на пътни превозни средства, получили техническа неизправност.

(2) Схемата на пътен знак Ж18 трябва да съответства на действителното разположение на пътната лента със съоръжението за аварийно спиране спрямо пътя.

(3) Пътен знак Ж18 може да се използва и за предварително сигнализиране, като се постави преди началото на пътната лента с указаното съоръжение заедно с допълнителна табела Т1.

Чл. 159. (1) Пътен знак Ж19 "Препоръчителна скорост" указва на водачите на пътни превозни средства препоръчителната скорост на движение.

(2) Пътен знак Ж19 може да се използва заедно с предупредителните пътни знаци за опасност.

(3) Пътен знак Ж19 се използва и за указване на препоръчителната скорост на движение по маршрут с координирано управление на светофарните уредби на принципа "зелена вълна".

Чл. 160. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътни знаци Ж20.1 "Номер на автомагистралата по националната класификация", Ж20.2 "Номер на пътя по националната класификация" и Ж21 "Номер на пътя по международната класификация" се използват за указване на номера на републиканските пътища. Съответният знак се поставя след кръстовище, пътен възел или населено място и селищно образувание.

(2) Пътен знак Ж20.2 не се използва за сигнализиране на местни пътища.

(3) Когато пътят има номер едновременно по националната и международната класификация, съответните пътни знаци се поставят един до друг или един под друг, като отляво или отгоре се поставя пътен знак Ж20.

Чл. 161. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Пътен знак Ж22 "Километричен знак" се използва за обозначаване на километража на републиканските и местните пътища. Знакът се поставя отдясно, в края на банкета или на друго подходящо място в обхвата на пътя на всеки кръгъл километър по посока на растящия километраж.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) На автомагистрали и на пътища със средна разделителна ивица пътен знак Ж22 се поставя в средната разделителна ивица.

Раздел VIII.
Допълнителни табели група "Т"

Чл. 162. (1) Допълнителните табели група "Т" имат формата на квадрат и правоъгълник. Цветът на фона е бял, а на символите, надписите и граничната линия - черен.

(2) Различно от оформянето по ал. 1 имат табелите: Т7 "Пътно превозно средство, за което не се отнася действието на пътния знак" и Т16 "Неработни дни", които са с червена лента, диагонално разположена от горен десен към долен ляв ъгъл.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Табелите Т17 "Табела с текст", когато се използват за въвеждане на временна организация и безопасност на движението при строителни и ремонтни работи, имат жълт фон.

Чл. 163. Изображенията и наименованията на допълнителните табели са съгласно **приложение № 8**.

Чл. 164. (1) Допълнителните табели се поставят заедно с други пътни знаци за указване на:

1. времето на действие на пътния знак;

2. разстоянието до началото на зоната на действие на пътния знак;

3. дължината на зоната на действие на пътния знак;

4. категориите участници в движението, за които се отнася пътният знак, и др.

(2) Когато под един пътен знак се налага поставянето на повече от една допълнителна табела, символите им може да се изобразят един под друг в обща табела.

Чл. 165. С допълнителна табела Т1 "Разстояние до" се указва разстоянието от пътния знак, под който тя е поставена, до мястото, от което започват да действат въведените с пътния знак забрана, задължение, специално предписание или разстояние до сигнализирания обект.

Чл. 166. Допълнителна табела Т2 "Дължина на" указва дължината на зоната на действие на въведената забрана, задължение или специално предписание.

Чл. 167. (1) Допълнителни табели Т3.1 и Т3.2 "Начало на зоната на действие на пътни знаци В27 и В28", Т4.1 и Т4.2 "Продължаване на зоната на действие на пътни знаци В27 и В28" и Т5.1 и Т5.2 "Край на зоната на действие на пътни знаци В27 и В28" се поставят, както следва:

1. Т3.1 и Т3.2 - на мястото, в което се въвежда забраната;

2. Т4.1 и Т4.2 - в средата на зоната на действие на забраната;

3. Т5.1 и Т5.2 - на мястото, в което престава да действа въведената забрана.

(2) Допълнителните табели Т3.1, Т4.1 и Т5.1 се поставят перпендикулярно на платното за движение, а табели Т3.2, Т4.2 и Т5.2 - успоредно на платното за движение.

(3) Когато забраната, въведена с пътен знак В27 или В28, се отнася за пътен участък с дължина до 20 m, може да се постави само една от табелите Т3.1, Т3.2, Т4.2 или Т5.2, която указва дължината на зоната на действие на забраната.

Чл. 168. (1) Допълнителни табели Т6 "Пътно превозно средство, за което се отнася действието на пътния знак" и Т7 "Пътно превозно средство, за което не се отнася действието на пътния знак" се поставят под пътните знаци от групи "А", "В" и "Г", за да указват за кои участници в движението се отнася или не се отнася действието на знака.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) При необходимост под символа на превозното средство може да се укаже допустима максимална маса в тонове. В този случай действието на знака съответно се отнася или не се отнася само за пътни превозни средства или за състави от превозни средства, чиято маса надвишава указаната стойност.

Чл. 169. Допълнителна табела Т8 "Разстояние до пътен знак Б2" се поставя под пътен знак Б1 съгласно изискванията на **чл. 53, ал. 4** за указване на разстоянието между двата пътни знака.

Чл. 170. Допълнителна табела Т9 "Стрелка" се използва на пътища с две и повече пътни ленти за движение в една посока. Тя се поставя под пътния знак, с който се въвеждат забрана, задължение или специално предписание, за указване пътната лента,

за която действието на знака е в сила.

Чл. 171. (1) Допълнителна табела Т10 "Време на действие на пътния знак" се използва за указване на часовете от денонощието, през които е валидно действието на знака.

(2) При необходимост надписът на табела Т10 може да се постави в една обща табела със символа на табела Т15 или Т16.

(3) Табела Т10 не може да се поставя под пътни знаци В24, В25 и В26.

Чл. 172. (1) (Предишен текст на чл. 172 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Допълнителна табела Т11 "Посока към обект" се използва за указване на посока, а при необходимост - и на разстояние до сигнализиран обект.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Допълнителна табела Т11 се поставя само ако входната пътна връзка към сигнализирания обект не се намира от дясната страна на пътя, на който е поставена табелата.

Чл. 173. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Допълнителна табела Т12 "Начин на паркиране на пътните превозни средства" се използва за указване на начина на паркиране на пътните превозни средства и се поставя под пътни знаци Д19, Д20 и Д21 и под В28, когато при определени условия се допуска паркиране.

Чл. 174. (1) Допълнителна табела Т13 "Направление на пътя с предимство в кръстовището" се поставя под пътни знаци Б1, Б2 и Б3 на кръстовища, в които пътят с предимство променя направлението си.

(2) Схемата на табелата трябва да съответства на действителната конфигурация на кръстовището.

Чл. 175. (1) Допълнителна табела Т14 "При сняг и зимни условия" се поставя под пътен знак А15, когато трябва да се укаже на водачите на пътни превозни средства, че пътният участък е хлъзгав поради овлажняване или заледяване в резултат на специфични атмосферни условия, или при снеговалеж.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) В населени места и селищни образувания табела Т14 се поставя под пътен знак В28, като се използва сезонно - само през зимния период, за улесняване почистването на снега от платното за движение.

Чл. 176. (1) Допълнителни табели Т15 "Работни дни" и Т16 "Неработни дни" се поставят предимно под пътни знаци от групи "В" и "Г" за указване на дните, в които е в сила действието на пътните знаци.

(2) За работни дни се считат дните от понеделник до петък вкл., а за неработни - почивните дни (събота, неделя и официалните празници).

Чл. 177. Допълнителна табела Т17 "Табела с текст" се поставя под пътен знак в случаите, когато е необходимо да се изясни или ограничи неговото действие и това не може да се изпълни с други допълнителни табели.

Глава четвърта.
ДРУГИ СРЕДСТВА ЗА СИГНАЛИЗИРАНЕ

Чл. 178. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Другите средства за сигнализиране са с форма, сигнатура и наименование съгласно **приложение № 17**.

Чл. 178а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Другите средства за сигнализиране не се поставят над платното за движение.

Чл. 179. (1) Направляващото стълбче С1 има бял цвят, а в горната си част - черна, наклонена към платното за движение, ивица с разположени в нея светлоотразяващи правоъгълници.

(2) Светлоотразяващите правоъгълници са:

1. червени - на разположените вдясно на платното за движение стълбчета;

2. бели - на разположените вляво на платното за движение стълбчета.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г. **(*)**) Направляващите стълбчета задължително се използват за очертаване края на платното за движение на всички пътища извън населените места и селищните образувания и на скоростни градски магистрали в населените места и селищните образувания. Те се поставят от двете страни на пътя, по външния край на банкета, на разстояние едно от друго, както следва:

1. в прави пътни участъци и при хоризонтални криви с радиус, равен или по-голям от 600 m - 50 m, а на автомагистрали и скоростни пътища - 100 m;

2. на участъци в хоризонтална крива или в изпъкнала вертикална крива съгласно **приложение № 18**.

(4) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Направляващи стълбчета С1 не се поставят заедно със светлоотразители С14.

Чл. 179а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) (1) Направляващите стълбчета С1 трябва да отговарят на изискванията на БДС EN 12899-3. Размерите им трябва да съответстват на посочените в БДС 1517.

(2) Направляващите стълбчета С1 трябва да са от типовете D1, D2 или D3, посочени в БДС EN 12899-3.

(3) Светлоотразяващите правоъгълници на направляващите стълбчета С1 трябва да са от тип R1, класове RA1, RA2 и клас 3 съгласно БДС EN 12899-3 "Неподвижно закрепени вертикални пътни знаци. Част 3: Направляващи стълбчета". Клас 3 се прилага при направляващи стълбчета С1, поставени на автомагистрали, скоростни пътища и скоростни градски магистрали, клас RA2 - на пътища I и II клас, клас RA1 - на пътища III клас и на общински пътища.

(4) Направляващите стълбчета С1 трябва да имат устойчивост на вятър най-малко клас WL1 съгласно БДС EN 12899-3. Светлоотразяващите им правоъгълници трябва да имат устойчивост на динамичен удар най-малко DH1 съгласно същия стандарт.

(5) На един пътен участък трябва да се използват направляващи стълбчета С1 от един тип и клас.

Чл. 180. (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Ограничителни табели С4.1, С4.2, С4.3 и С4.4 имат формата на правоъгълник, чиято по-дълга страна е разположена вертикално.

Табели С4.1 и С4.2 са оцветени с успоредни, еднакви по широчина червени и бели ивици, насочени под наклон 45° към платното за движение. Табели С4.3 и С4.4 са с червен фон и с две перпендикулярни, еднакви по широчина бели ивици, насочени под наклон 45° към и извън платното за движение.

(2) Ограничителните табели се използват за сигнализиране изменението на широчината на платното за движение.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Ограничителните табели се поставят от страната на стеснението: С4.1 и С4.3 - отляво, или С4.2 и С4.4 - отдясно на платното по посока на движението.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Ограничителни табели С4.1 и С4.2 се поставят и под пътни знаци Г9 или Г10, когато с тях се сигнализират разделителни ивици или острови на платното за движение.

(5) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) Не се допуска едновременното поставяне на табели С4.1 и/или С4.2 с табели С4.3 и/или С4.4 в зоната на видимост на водача на пътното превозно средство.

(6) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Ограничителни табели не се поставят под пътен знак Г11.

Чл. 181. Табелата с направляващи стрелки има формата на правоъгълник, върху който са нанесени червени и бели стрелки. Тя се изпълнява в три разновидности, както следва:

1. табела с направляващи стрелки С6.1 се поставя при изменение посоката на пътя и при ограничена видимост в крива или в близост до препятствия; върховете на стрелките са насочени вляво или вдясно в зависимост от изменението на посоката на движение;

2. табела с направляващи стрелки С6.2 се използва на "Т"-образно кръстовище и на криви с малки радиуси, като върховете на стрелките сочат двете възможни посоки на движение;

3. табела с направляващи стрелки С6.3 се използва за сигнализиране на остров или препятствие върху платното за движение в случаите, когато движението на пътните превозни средства може да продължи и от двете им страни; табелата може да се поставя и под знак Г11; тя се поставя така, че върховете на стрелките да сочат нагоре.

Чл. 182. (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., предишен текст на чл. 182, изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г. **(*)**) Табела с направляваща стрелка С7 има квадратна форма, бял фон и червена стрелка, чийто връх сочи посоката на движение. Тя се използва в криви, за да указва изменението на посоката на движение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г. **(*)**) Табелите С7 задължително се поставят на опасни хоризонтални криви по смисъла на **чл. 21, ал. 1**.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г. **(*)**) Табелите С7 се поставят от външната страна на хоризонталната крива.

(4) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г. **(*)**) Табелите С7 за противоположните посоки на движение може да се поставят на един стълб (**приложение № 19, буква "а**"), като вътрешният ъгъл между тях е прав.

(5) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г. **(*)**) Табелите с направляваща стрелка С7 по хоризонталната крива се разполагат съгласно **приложение**

№ 19, буква "б", като се определят:

1. линията на края им от външната страна на хоризонталната крива, на разстояние най-малко 0,50 m от крайната линия;

2. точките на първата и последната табела С7 като пресечни точки на продължението на крайните линии с линията по т. 1;

3. дължината L на линията между точките на първата и последната табела С7;

4. теоретичното разстояние между местата на табелите Sc в таблицата на **приложение № 19, буква "в"**;

5. броят на междинните разстояния между табелите n=L/Sc, който се закръглява на цяло число;

6. действителното разстояние между табелите Sa=L/n;

7. броят на стълбовете с по две табели С7 N=n+1.

Чл. 183. (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., предишен текст на чл. 183, изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Светлоотразителят С14.1 има трапецовидна форма, а светлоотразителят С14.2 - правоъгълна форма. Те се използват за сигнализиране на пътни съоръжения, в т.ч. на предпазни огради, подпорни стени, стени на тунели, стълбове, устои на мостове и др., разположени в непосредствена близост до платното за движение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Светлоотразителите се поставят по дължината на съоръженията така, че отдясно по посока на движението да е светлоотразителят с червен цвят, а отляво - светлоотразителят с бял цвят. При еднопосочно движение в платното за движение светлоотразителите отдясно и отляво са с червен цвят.

(3) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Разстоянието между светлоотразителите С14 в прав участък е 12,00 m, а в хоризонтална крива - съгласно **приложение № 20**.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) По смисъла на тази наредба:

1. "Контрол с автоматизирани технически средства и системи" е контролът по спазването на правилата за движение по пътищата, осъществяван от службите по **чл. 165 на Закона за движението по пътищата** чрез автоматизирани технически средства и системи, заснемащи и/или записващи датата, точния час на нарушението и/или регистрационния номер на моторното превозно средство.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., предишен § 1 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Наредбата се издава на основание **чл. 14, ал. 1 от Закона за движението по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г.)**.

§ 3. (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., предишен § 2 - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Наредбата отменя **Наредба № 21 за сигнализация на пътищата и улиците с**

пътни знаци (ДВ, бр. 97 от 1984 г.).

§ 4. (Предишен § 3, изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Промяната на съществуващата сигнализация с пътни знаци в съответствие с изискванията по **чл. 8, ал. 3** да се извърши до 1 май 2016 г., по **чл. 152, ал. 3** - в срок една година, по **чл. 179, ал. 3** и **чл. 182** - в срок три години за републиканските пътища и пет години за общинските пътища от влизането в сила на наредбата.

§ 5. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Администрацията, управляваща пътя, или собственикът на пътя трябва да съхраняват и поддържат информация за поставените пътни знаци и по-конкретно за мястото на поставяне, за материалите, за типоразмерите, за количествата, за състоянието при извършвани проверки и други необходими данни, както и данните за местата с установена концентрация на пътнотранспортни произшествия, въз основа на които са взети решения за сигнализирането им с пътни знаци А40 и за поставянето на допълнителен контур или правоъгълна основа на останалите пътни знаци на тези места.

§ 6. (Предишен § 4, изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.) Указания по прилагане на наредбата дава министърът на регионалното развитие и благоустройството съгласувано с министъра на вътрешните работи и с министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА № 4 ОТ 1 ЮЛИ 2009 Г. ЗА ПРОЕКТИРАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА СТРОЕЖИТЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ДОСТЪПНА СРЕДА ЗА НАСЕЛЕНИЕТО, ВКЛЮЧИТЕЛНО ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 54 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 14.07.2009 Г.)

§ 8. **Наредбата** влиза в сила от датата на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 9. Наредбата е преминала процедурата за обмен на информация в областта на техническите регламенти по реда на **Постановление № 165 на Министерския съвет от 2004 г. за организацията и координацията на обмена на информация за технически регламенти и правила за услуги на информационното общество** (ДВ, бр. 64 от 2004 г.), с което е въведена **Директива 98/34/ЕС**, изменена с **Директива 98/48/ЕС**.

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 18 ОТ 2001 Г. ЗА СИГНАЛИЗАЦИЯ НА ПЪТИЩАТА С ПЪТНИ ЗНАЦИ

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 18 ОТ 2001 Г. ЗА СИГНАЛИЗАЦИЯ НА ПЪТИЩАТА С ПЪТНИ ЗНАЦИ

(ОБН. - ДВ, БР. 35 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 18.05.2015 Г.)

§ 123. **Наредбата** влиза в сила от 18 май 2015 г.

Приложение № 1 към **чл. 2, ал. 2, т. 1** и **чл. 19**

(Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 109 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.)

Предупредителни пътни знаци за опасност - група "А"

№	Изображение	Наименование

А1 Опасен завой надясно

А2 Опасен завой наляво

А3 Последователни опасни завои, първият от които е надясно

А4 Последователни опасни завои, първият от които е наляво

А5 Стръмен наклон при спускане

А6 Стръмен наклон при изкачване

А7 Платно за движение, стеснено от двете страни

А8 Платно за движение, стеснено отдясно

А9 Платно за движение, стеснено отляво

А10 Подвижен мост

А11 Пътят води до кей или бряг

A12 Неравности по платното за движение

A13 Изкуствени неравности по платното за движение

A14 Опасен пътен банкет

A15 Опасност от хлъзгане

A16 Възможно е изхвърляне на малки камъни

A17 Опасност от срутване или наличие на паднали камъни

A18 Пешеходна пътека

A19 Деца

A20 Велосипедисти

A21 Възможна е поява на домашни животни

A22 Възможна е поява на диви животни

A23 Участък от пътя в ремонт

A24 Светофар

А25 Кръстовище на равнозначни пътища

А26 Кръстовище с път без предимство

А27 Кръстовище с път без предимство отдясно

А28 Кръстовище с път без предимство отляво

А29 Кръстовище с кръгово движение

А30 Двупосочно движение

А31 Пресичане на трамвайна линия

А32 Железопътен прелез с бариери

А33 Железопътен прелез без бариери

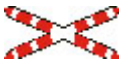

А34 А34.1. Железопътен прелез с един коловоз

А34.2. Железопътен прелез с два и повече коловози

3Л 2Л 1Л 1Д 2Д 3Д

(изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) А35 Бализ

А36 Възможно е ниско прелитане на самолети

А37 Възможна е поява на силен страничен вятър

А38 Тунел

А39 Внимание! Други опасности

(нов - ДВ, бр. 109 от 2004 г.) А40 Внимание! Участък с концентрация на пътнотранспортни произшествия

(нов - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) А41 "Образувано задръстване"

(нов - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) А42 "Намалена видимост"

(нов - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) А43 "Настъпило пътнотранспортно произшествие"

Приложение № 2 към **чл. 2, ал. 2, т. 2, буква "а"** и **чл. 50**

Пътни знаци относно предимството - група "Б"

№	Изображение	Наименование

Б1 Пропусни движещите се по пътя с предимство

Б2 Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство!

Б3 Път с предимство

Б4 Край на пътя с предимство

Б5 Пропусни насрещно движещите се пътни превозни средства!

Б6 Премини, ако пътят е свободен!

Приложение № 3 към **чл. 2, ал. 2, т. 2, буква "б"** и **чл. 60**

(Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

Пътни знаци за въвеждане на забрана и за отменяне на въведена забрана - група "В"

№	Изображение	Наименование

В1 Забранено е влизането на пътни превозни средства

В2 Забранено е влизането на пътни превозни средства в двете посоки

В3 Забранено е влизането на моторни превозни средства, с изключение на мотоциклети без кош и мотопеди

В4 Забранено е влизането на товарни автомобили

В5 Забранено е влизането на МПС с ремаркета, освен с полуремаркета или единични едноосни ремаркета

В6 Забранено е влизането на моторни превозни средства с ремаркета

В7 Забранено е влизането на трактори и самоходни машини

В8 Забранено е влизането на мотоциклети и мотопеди

В9 Забранено е влизането на велосипеди

В10 Забранено е влизането на пътни превозни средства, теглени от животни

В11 Забранено е влизането на колички за превоз на товари, теглени или бутани от хора

В12 Забранено е влизането на пешеходци

В13 Забранено е влизането на пътни превозни средства, обозначени с опознавателен знак опасни товари

В14 Забранено е влизането на изобразените пътни превозни средства

В15 Забранено е влизането на пътни превозни средства с широчина, включително и товара, по-голяма от означената

В16 Забранено е влизането на ППС с височина, включително и товара, по-голяма от означената

В17 Забранено е влизането на ППС или състав от ППС с дължина, включително и товара, по-голяма от означената

В18 Забранено е влизането на ППС с маса с товар, по-голяма от означената

В19 Забранено е влизането на ППС с натоварване на която и да е от осите, по-голямо от означеното

В20 Забранено е движението на ППС едно след друго на разстояние, по-малко от означеното

В21 Забранено е завиването надясно

В22 Забранено е завиването наляво (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

В23 Забранено е завиването в обратна посока

В24 Забранено е изпреварването на моторни превозни средства, с изключение на мотоциклети без кош и мотопеди

В25 Забранено е на товарни автомобили с допустима максимална маса над 3,5 т да изпреварват МПС, с изключение на мотоциклети без кош и мотопеди

В26 Забранено е движение със скорост, по-висока от означената

В27 Забранени са престоят и паркирането

В28 Забранено е паркирането

В29 Забранено е преминаването без спиране

В30 Забранена е употребата на звуков сигнал

В31 Край на въведената с пътен знак забрана за изпреварване

В32 Край на въведената с пътен знак забрана за изпреварване от товарни автомобили с допустима максимална маса над 3,5 т

В33 Край на въведената с пътен знак забрана за движение със скорост, по-висока от означената

В34 Край на забраните, въведени с пътни знаци

Приложение № 4 към **чл. 2, ал. 2, т. 2, буква "в"** и **чл. 85**

(Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

Пътни знаци със задължителни предписания - група "Г"

№	Изображение	Наименование

Г1 Движение само направо след знака

Г2 Движение само надясно след знака

Г3 Движение само наляво след знака

Г4 Движение само направо или надясно след знака

Г5 Движение само направо или наляво след знака

Г6 Движение само надясно или наляво след знака

Г7 Движение само надясно пред знака

Г8 Движение само наляво пред знака (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

Г9 Преминаване отдясно на знака

Г10 Преминаване отляво на знака

Г11 Преминаване отдясно или отляво на знака

Г12 Кръгово движение

Г13 Пътна лента или платно за движение само на превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници

Г14 Задължителен път само за велосипедисти

Г15 Задължителен път само за пешеходци

Г16 Задължителен път само за пешеходци и велосипедисти

Г17 Задължителна минимална скорост

Г18 Край на задължителната минимална скорост

Г19 Задължителни вериги за сняг най-малко на две от двигателните колела (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

Г20 Задължителна посока за движение на пътни превозни средства, обозначени с опознавателен знак за опасен товар

Приложение № 5 към **чл. 2, ал. 2, т. 2, буква "г"** и **чл. 99**

(Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 109 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2009 г., в сила от 14.07.2009 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г., доп. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.)

Пътни знаци със специални предписания - група "Д"

№	Изображение	Наименование
	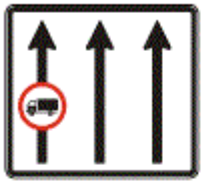	Д1 Брой на пътните ленти и посоки за движение по тях
		Д2 Допълнителна пътна лента за движение на бавнодвижещи пътни превозни средства
		Д3 Указател за предварително престроява не
		Д4 Еднопосочно движение след знака
		Д5 Автомагистрала
		Д6 Край на автомагистралата
		Д7 Автомобилен път
		Д7а Скоростен път

Приложение № 6 към **чл. 2, ал. 2, т. 3, буква "а"** и **чл. 123**

(Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г., доп. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.)

Пътни знаци, даващи допълнителна информация - група "Е"

№	Изображение	Наименование
		Е1 Медицински пункт
		Е2 Болница със звено за спешна медицинска помощ
		Е3 Полиция
		Е4 Телефон
		Е5 Автосервиз
		Е6 Автомивка
		Е7 Бензиностанция
		Е8 Информационно бюро за туристи
		Е9 Хотел или мотел
		Е10 Ресторант

Приложение № 7 към **чл. 2, ал. 2, т. 3, буква "б"** и **чл. 136**

(Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Пътни знаци за направления, посоки, обекти и други - група "Ж"

№	Изображение	Наименование
		Ж1 Предварителен указател
		Ж2 Предварително указване на посока към населено мяст селищно образувание или обект
		Ж3 Предварителен указател за отклоняване на движението

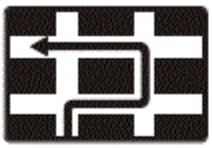

Ж4 Предварителен указател за завиване

Ж5 Предварителен указател за посоката на движение на означения вид пътни превозни средства

Ж6 Указателна табела

Ж7 Указателна стрелка

Ж8 Посока към ферибот

Ж9 Място за завиване в обратна посока

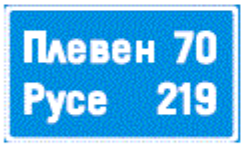

Ж10 Потвърждаване на посоката към населено място и селищно образувание

Ж11 Наименование на обект

Ж12 Пресичаният път е без изход

Ж13 Път без изход

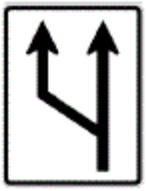

Ж14 Начало на пътна лента

Ж15 Край на пътна лента

Ж16 Преминаване в платното за насрещно движение

Ж18 Пътна лента със съоръжение за аварийно спиране

Ж19 Препоръчителна скорост

Ж20 Ж20.1. Номер на автомагистралата по националната класификация

Ж20.2. Номер на пътя по националната класификация

Ж21 Номер на пътя по международната класификация

Ж22 Километричен знак

Приложение № 8 към **чл. 2, ал. 2, т. 4** и **чл. 163**

(Доп. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.)

Допълнителни табели - група "Т"

№	Изображение	Наименование
Т1	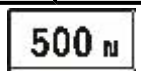	Разстояние до

Т2 Дължина на

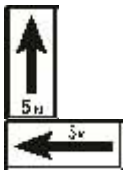

Т3 Начало на зоната на действие на пътни знаци В27 и В28

Т4 Продължаване зоната на действие на пътни знаци В27 и В28

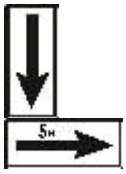

Т5 Край на зоната на действие на пътни знаци В27 и В28

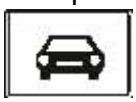

Т6 Пътно превозно средство, за което се отнася действието на пътния знак

Т7 Пътно превозно средство, за което не се отнася действието на пътния знак

Т8 Разстояние до пътен знак Б2

Т9 Стрелка

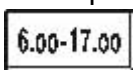

Т10 Време на действие на пътния знак

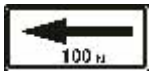

Т11 Посока към обект

Т12 Начин на паркиране на пътните превозни средства

Т13 Направление на пътя с предимство в кръстовището

Т14 При сняг и зимни условия

(нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Т14.1 "При дъжд и мокра настилка"

Т15 Работни дни

Т16 Неработни дни

Т17 Табела с текст

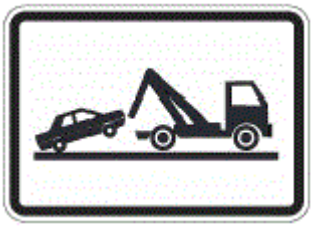

(нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Т18.1 "Принудително отстраняване на ППС"

(нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) Т18.2 "Поставяне на ограничителни средства"

Приложение № 9 към **чл. 6, ал. 2**

(Доп. - ДВ, бр. 13 от 2020 г.)

Символи за изобразяване на видовете превозни средства

МПС, с изключение на мотоциклетите без кош и мотопедите

лек автомобил

товарен автомобил

автобус

тролейбус

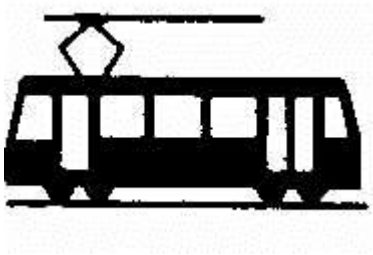

трамвай

влак

ремарке, с изключение на полуремаркетата и едноосните ремаркета

ремарке

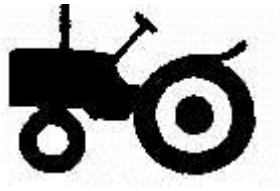

трактор и самоходна машина

мотоциклет и мотопед

велосипед

ръчна количка за превоз на товари, теглена или бутана от човек

пътно превозно средство, превозващо опасен товар

пътно превозно средство, теглено от животни

(нов - ДВ, бр. 13 от 2020 г.) електрически автомобил

Приложение № 10 към **чл. 8, ал. 2**

(Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г., изм. - ДВ, бр. 32 от 2019 г.)

Светлотехническите характеристики на светлоотразяващата повърхност на пътните знаци се изразяват чрез класовете за коефициента на обратно отражение R_A. Минималните класове за коефициента на обратно отражение (RA1, RA2, R3A и R3B) на светлоотразяващата повърхност на пътните знаци и другите средства за сигнализиране в зависимост от класа на пътя и улицата и от мястото на поставяне са определени в таблица 1.

Таблица 1

Пътища и улици	Място на поставяне	Клас за коефициента на обратно отражение на светлоотразяващата повърхност на пътния знак и на другите средства за сигнализиране
1	2	3
Автомагистрали, скоростни пътища, скоростни градски магистрали I клас	отдясно	едновременно R3A и R3B (R3A и R3B)
	отляво или над платното за движение	едновременно R3A и R3B (R3A и R3B)
Пътища I клас и II и III клас с транспортен клас на натоварване над 4000 авт./ден, градски магистрали II клас, районни артерии III клас и главни улици IV клас	отдясно	RA2 (RA2)
	отляво или над платното за движение	едновременно R3A и R3B (R3A и R3B)
Пътища II и III клас, събирателни улици V клас и обслужващи улици VI клас	отдясно	RA1 (RA1)
	отляво или над платното за движение	RA2 (RA2)

Местни пътища	отдясно	RA1 (RA1)
	отляво или над платното за движение	RA1 (RA1)

Забележки:

1. Светлотехническите характеристики на светлоотразяващата повърхност на другите средства за сигнализиране се приемат равни на определените в таблица 1 светлотехнически характеристики на пътните знаци за съответния път или пътен участък, като за пътни знаци С7 и С14 се приемат с един клас по-висок.

2. Определените в колона 3 на таблица 1 класове за коефициента на обратно отражение се отнасят за пътните знаци и за другите средства за сигнализиране съгласно **Наредба № 1 от 2001 г. за организиране на движението по пътищата**.

3. Определените в скоби в колона 3 на таблица 1 класове за коефициента на обратно отражение се отнасят за пътни знаци за временна организация и безопасност на движението съгласно **Наредба № 3 от 2010 г. за временната организация и безопасността на движението при извършване на строителни и монтажни работи по пътищата и улиците** (ДВ, бр. 74 от 2010 г.).

4. За пътища II и III клас с транспортен клас на натоварване над 4000 автомобила/денонощие се приемат съответните характеристики за път I клас.

1. Характеристики за видимост

Всички измервания следва да са в съответствие с БДС EN 12899-1 и EAD (European Assessment Document) 120001-01-0106.

1.1. Видимост през нощта

В ново и сухо състояние характеристиките за видимост през нощта, определени с първоначалния минимален коефициент на обратно отражение R_A на светлоотразяващите фолиа, използвани в производството на лица на пътни знаци и табели, трябва да съответстват на изискванията, посочени в таблици 1, 2, 3 и 4:

Таблица 2. Светлоотразяващи фолиа със стъклени перли или вградени микропризми, клас RA1

Коефициент на обратно отражение R_A ($cd.lux^{-1}.m^2$)

Геометрия на измерване		Цвят							
α	β_1 (β_2=0)	Бял	Жълт	Червен	Зелен	Син	Кафяв	Оранжев	Сив

12'	+5°	70	50	14,5	9,0	4,0	1,0	25	42
	+30°	30	22	6,0	3,5	1,7	0,3	10	18
	+40°	10	7,0	2,0	1,5	0,5	#	2,2	6,0
20'	+5°	50	35	10	7,0	2,0	0,6	20	30
	+30°	24	16	4,0	3,0	1,0	0,2	8,0	14,4
	+40°	9,0	6,0	1,8	1,2	#	#	2,2	5,4
2°	+5°	5,0	3,0	1,0	0,5	#	#	1,2	3,0
	+30°	2,5	1,5	0,5	0,3	#	#	0,5	1,5
	+40°	1,5	1,0	0,5	0,2	#	#	#	0,9
# означава "Стойност, по-голяма от нула, но без значение или неприложима".									

Легенда:
α - ъгъл на наблюдение
β_1 и β_2 - ъгъл на падане

Таблица 3. Светлоотразяващи фолиа със стъклени перли или вградени микропризми, клас RA2

Коефициент на обратно отражение R_A ($cd.lux^{-1}.m^2$)

Геометрия на измерване		Цвят								
α	β_1 (β_2=0)	Бял	Жълт	Червен	Зелен	Тъмнозелен	Син	Кафяв	Оранжев	Сив
12'	+5°	250	170	45	45	20	20	12	100	125
	+30°	150	100	25	25	15	11	8,5	60	75

	+40°	110	70	15	12	6,0	8,0	5,0	29	55
20'	+5° +30° +40°	180 100 95	120 70 60	25 14 13	21 12 11	14 11 5,0	14 8,0 7,0	8,0 5,0 3,0	65 40 20	90 50 47
2°	+5° +30° +40°	5,0 2,5 1,5	3,0 1,5 1,0	1,0 0,4 0,3	0,5 0,3 0,2	0,5 0,3 0,2	0,2 # #	0,2 # #	1,5 1,0 #	2,5 1,2 0,7
# означава "Стойност, по-голяма от нула, но без значение или неприложима".										

Легенда:
α - ъгъл на наблюдение
β_1 и β_2 - ъгъл на падане

Таблица 4. Светлоотразяващи фолиа с вградени микропризми, клас R3A

Коефициент на обратно отражение R_A ($cd.lux^{-1}.m^2$)

Геометрия на измерване		Цвят								
α	β_1 (β_2 =0)	Бял	Жълт	Червен	Зелен	Син	Оранжев	Флуоресцентен жълт	Флуоресцентен жълто-зелен	Флуоресц оранж
0.1°	+5° +20° +30°	850 600 425	550 390 275	170 120 85	85 60 40	55 40 28	100 60 29	550 390 275	700 480 340	260 130 95

0.2°	+5°	625	400	125	60	40	65	400	500	140
	+20°	450	290	90	45	30	40	290	360	100
	+30°	325	210	65	30	20	20	210	260	70
0.33°	+5°	425	275	85	40	15	1,5	275	340	95
	+20°	300	195	60	30	20	1,0	195	240	65
	+30°	225	145	45	20	15	#	145	180	49
# означава "Стойност, по-голяма от нула, но без значение или неприложима".										

Легенда:
α - ъгъл на наблюдение
β_1 и β_2 - ъгъл на падане

Таблица 5. Светлоотразяващи фолиа с вградени микропризми, клас R3B
Коефициент на обратно отражение R_A ($cd.lux^{-1}.m^2$)

Геометрия на измерване		Цвят								
α	β_1 (β_2 =0)	Бял	Жълт	Червен	Зелен	Син	Оранжев	Флуоресцентен жълт	Флуоресцентен жълто-зелен	Флуоресц оранж
0.33°	+5°	300	195	60	30	19	150	195	240	90
	+20°	240	155	48	24	16	120	155	190	70
	+30°	165	110	33	17	11	83	110	130	30
	+40°	30	20	6,0	3,0	2,0	15	20	24	9,0
1°	+5°	35	23	7,0	3,5	2,5	18	23	28	10
	+20°	30	20	6,0	3,0	2,0	15	20	24	9,0

	+30°	20	13	4,0	2,0	1,5	10	13	16	6,0
	+40°	3,5	2,0	1,0	0,5	0,5	2,0	2,0	2,5	1,0
1.5°	+5°	15	10	3,0	1,5	1,0	7,5	10	12	4,5
	+20°	13	8,0	2,5	1,0	0,5	6,5	8,0	10	4,0
	+30°	9,0	6,0	2,0	0,5	0,5	4,5	6	7,0	2,5
	+40°	1,5	1,0	0,5	#	#	1,0	1,0	1,0	#
# означава "Стойност, по-голяма от нула, но без значение или неприложима".										

Легенда:

α - ъгъл на наблюдение

β_1 и β_2 - ъгъл на падане

За светлоотразителни фолиа от клас R3A и R3B се поставя допълнително изискване за ротационна симетрия. За ъгъл на наблюдение $\alpha = 0.33°$ и ъгъл на падане $\beta_1 = 5°$ ($\beta_2 = 0°$) отношението между минималния и максималния коефициент при обратно отражение, при завъртане от ε -75° до +50°, със стъпка от 25°, не трябва да бъде по-голямо от 2,5:1.

1.2. Характеристики за видимост през деня

В ново и сухо състояние коефициентът на яркост β и координатите на цветност трябва да съответстват на стойностите, посочени в таблици 6 и 7.

Таблица 6. Светлоотразяващи фолиа със стъклени перли, клас CR1

Координати на цветност и коефициент на яркост β

Цвят	1		2		3		4		Коефициент на яркост β	
	x	y	x	y	x	y	x	y	Клас RA1	Клас RA2
Бял	0,355	0,355	0,305	0,305	0,285	0,325	0,335	0,375	≥ 0,35	≥ 0,27
Жълт клас	0,522	0,477	0,470	0,440	0,427	0,483	0,465	0,534	≥ 0,27	

RA1										
Жълт клас RA2	0,545	0,454	0,487	0,423	0,427	0,483	0,465	0,534		≥ 0,16
Оранжев	0,610	0,390	0,535	0,375	0,506	0,404	0,570	0,429	≥ 0,17	≥ 0,14
Червен	0,735	0,265	0,674	0,236	0,569	0,341	0,655	0,345	≥ 0,05	≥ 0,03
Син	0,078	0,171	0,150	0,220	0,210	0,160	0,137	0,038	≥ 0,01	≥ 0,01
Зелен	0,007	0,703	0,248	0,409	0,177	0,362	0,026	0,399	≥ 0,04	≥ 0,03
Тъмнозелен	0,313	0,682	0,313	0,453	0,248	0,409	0,127	0,557	$0,01 \leq \beta \leq 0,07$	
Кафяв	0,510	0,370	0,427	0,353	0,407	0,373	0,475	0,405	$0,03 \leq \beta \leq 0,09$	
Сив	0,350	0,360	0,300	0,310	0,290	0,320	0,340	0,370	$0,12 \leq \beta \leq 0,18$	

Таблица 7. Светлоотразяващи фолиа със стъклени перли или вградени микропризми, клас CR2

Координати на цветност и коефициент на яркост β

Цвят	1		2		3		4		Коефициент на яркост β	
	x	y	x	y	x	y	x	y	Клас RA1	Клас RA2, R3A, R3B
Бял	0,305	0,315	0,335	0,345	0,325	0,355	0,295	0,325	≥ 0,35	≥ 0,27

Жълт клас RA1	0,494	0,505	0,470	0,480	0,493	0,457	0,522	0,477	≥ 0,27	
Жълт клас RA2, R3A, R3B	0,494	0,505	0,470	0,480	0,513	0,437	0,545	0,450		≥ 0,16
Червен	0,735	0,265	0,700	0,250	0,610	0,340	0,660	0,340	≥ 0,05	≥ 0,03
Син клас RA1	0,130	0,086	0,160	0,086	0,160	0,120	0,130	0,120	≥ 0,01	
Син клас RA2, R3A, R3B	0,130	0,090	0,160	0,090	0,160	0,140	0,130	0,140		≥ 0,01
Зелен клас RA1	0,110	0,415	0,150	0,415	0,150	0,455	0,110	0,455	≥ 0,04	
Зелен клас RA2, R3A, R3B	0,110	0,415	0,170	0,415	0,170	0,500	0,110	0,500		≥ 0,03
Тъмнозелен	0,190	0,580	0,190	0,520	0,230	0,580	0,230	0,520	0,01 ≤ β ≤ 0,07	
Кафяв	0,455	0,397	0,523	0,429	0,479	0,373	0,558	0,394	0,03 ≤ β ≤ 0,09	
Сив	0,305	0,315	0,335	0,345	0,325	0,355	0,295	0,325	0,12 ≤ β ≤ 0,18	
Флуоресцентен жълт	0,521	0,424	0,557	0,442	0,479	0,520	0,454	0,491	≥ 0,38	
Флуоресцентен жълто-зелен	0,387	0,610	0,460	0,540	0,438	0,508	0,376	0,568	≥ 0,70	
Флуоресцентен	0,595	0,351	0,645	0,355	0,570	0,429	0,531	0,414	≥ 0,20	

оранжев									

Приложение № 10а към **чл. 8, ал. 4**

(Ново - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Координати на точките на граничните линии на цветовата зона по CIE на жълт флуоресциращ цвят при геометрия 45/0 (0/45) и стандартен осветител D65

Цвят	Координати на цветност							
	1		2		3		4	
	x	y	x	y	x	y	x	y
Флуоресциращ жълт	0,479	0,520	0,454	0,491	0,521	0,424	0,557	0,442

Коефициентът на яркост трябва да е не по-малък от 0,38.

Приложение № 10б към **чл. 8а, ал. 2**

(Ново - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Координати на точките на граничните линии на цветовата зона по CIE на жълто-зелен флуоресциращ цвят при геометрия 45/0 (0/45) и стандартен осветител D65

Цвят	Координати на цветност							
	1		2		3		4	
	x	y	x	y	x	y	x	y
Флуоресциращ жълто-зелен	0,387	0,610	0,376	0,568	0,438	0,508	0,460	0,540

Коефициентът на яркост трябва да е не по-малък от 0,70.

Приложение № 11 към **чл. 8а, ал. 3**

(Ново - ДВ, бр. 18 от 2004 г., предишно Приложение № 11 към чл. 8а, ал. 2, изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Поставяне на пътни знаци в участъци с концентрация на пътнотранспортни произшествия

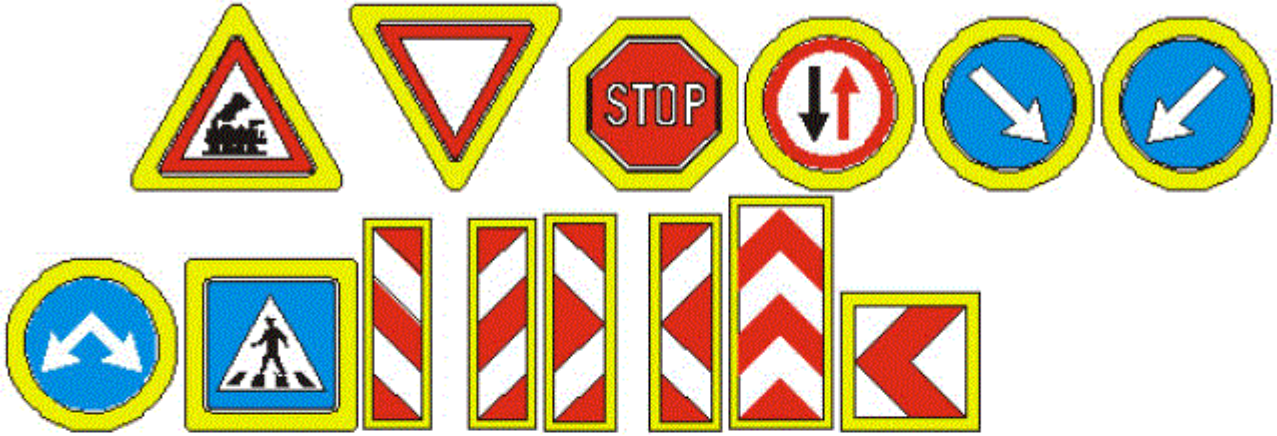

а) с допълнителен контур с жълтозелен флуоресцентен светлоотразителен фон

б) върху правоъгълна основа с жълтозелен флуоресцентен фон

в) с допълнителен контур или върху правоъгълна основа с жълтозелен флуоресцентен светлоотразителен фон.

Приложение № 12 към **чл. 16, ал. 1**

(Предишно приложение № 11 - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Разположение на пътните знаци

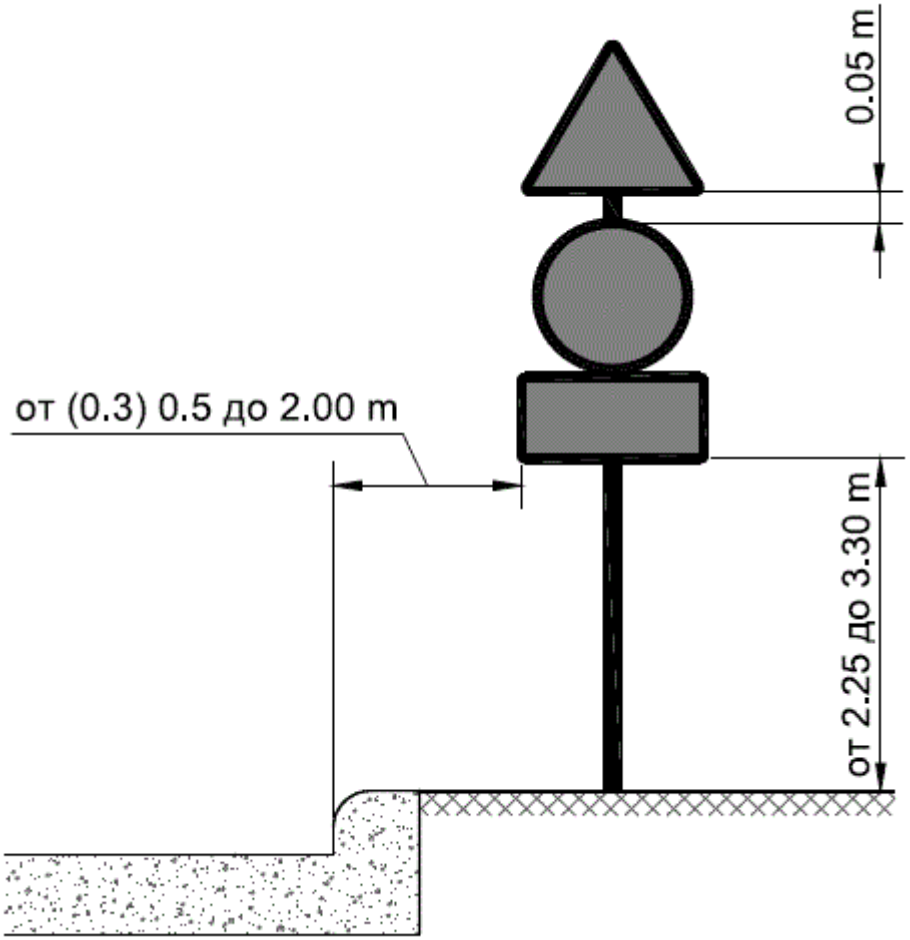

а) поставяне в населено място и селищно образувание

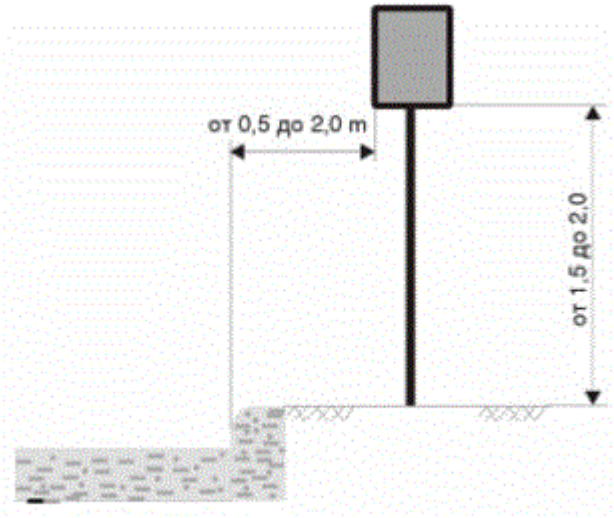

б) поставяне извън населено място и селищно образувание

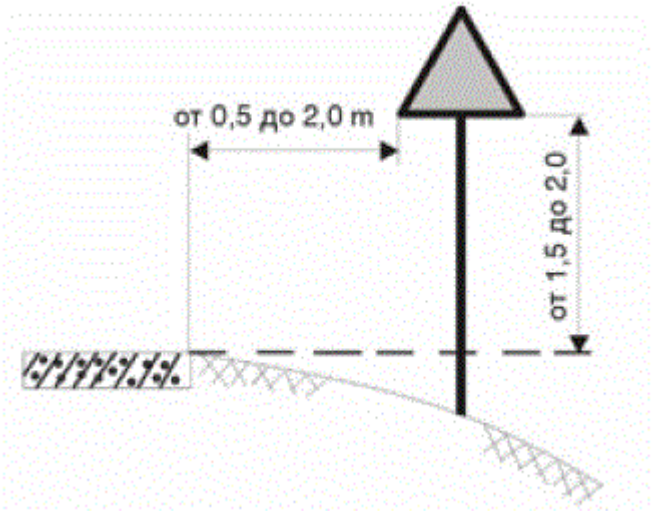

в) поставяне извън населено място и селищно образувание

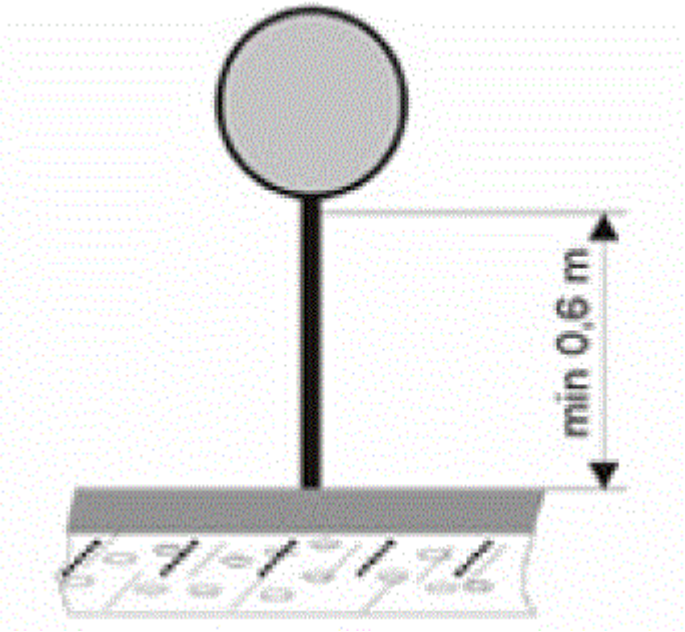

г) поставяне на остров или на платното за движение

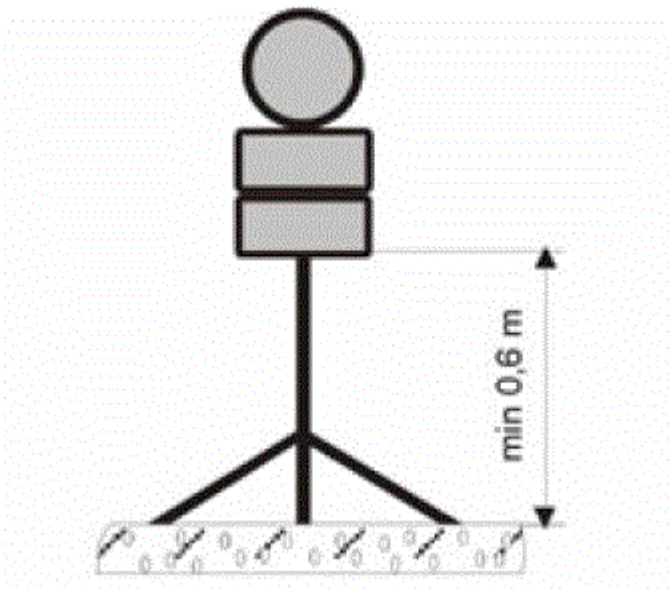

д) поставяне на преносима стойка

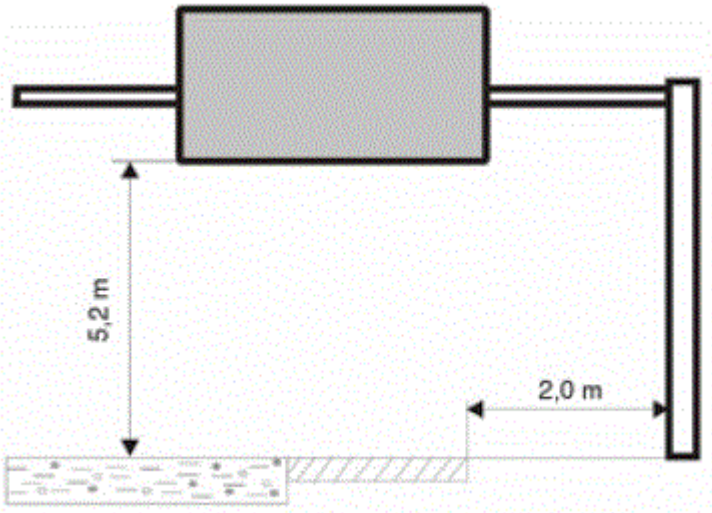

е) поставяне над платното за движение

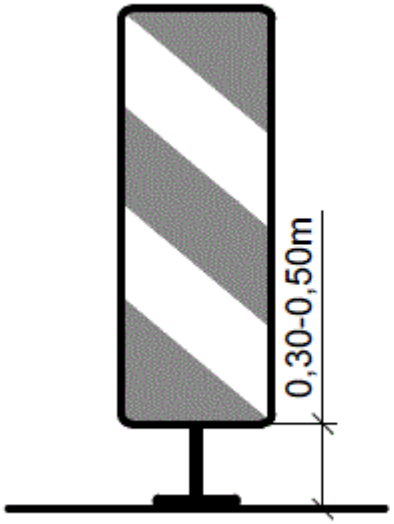

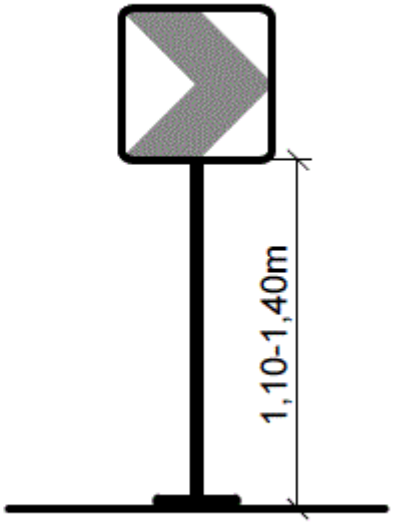

ж) поставяне на други средства за сигнализиране.

Приложение № 13 към **чл. 21, ал. 1, т. 1 и ал. 2** и **чл. 76**

(Предишно приложение № 12 - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

Разстояние за видимост

Скорост на движение в km/h	30	40	50	60	70	80	90	100
Разстояние за видимост в m	80	100	120	150	180	200	240	280

Приложение № 14 към **чл. 46, ал. 1**

(Предишно приложение № 13 - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Минимална скорост на страничния вятър, която се сигнализира с пътен знак А37

Скорост на движение в km/h	от 40 до 60	80	повече от 100
Скорост на вятъра в m/s	15	10	5

Приложение № 15 към **чл. 77, ал. 1 и 2**

(Предишно приложение № 14 - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

Критична дължина на пътен участък с надлъжен наклон, която се сигнализира с пътен знак В25

Наклон за изкачване в %	3	4	5	6	7	8
Критична дължина в m	850	600	450	350	300	250

Приложение № 16 към **чл. 79, ал. 2**

(Предишно приложение № 15 - ДВ, бр. 18 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Минимални разстояния за поставяне на пътен знак В26, когато скоростта на движение се ограничава с повече от 20 km/h

Ограничаване на скоростта на движение (km/h)	от 140 на 120	от 120 на 100	от 100 на 80	от 80 на 60	от 60 на 40
			от 90 на 70	от 70 на 50	
Минимално разстояние в m	100	90	65	55	40

Приложение № 16а към **чл. 134, ал. 6**

(Ново - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Пътеуказателни табели в населено място и селищно образувание и извън населено място и селищно образувание

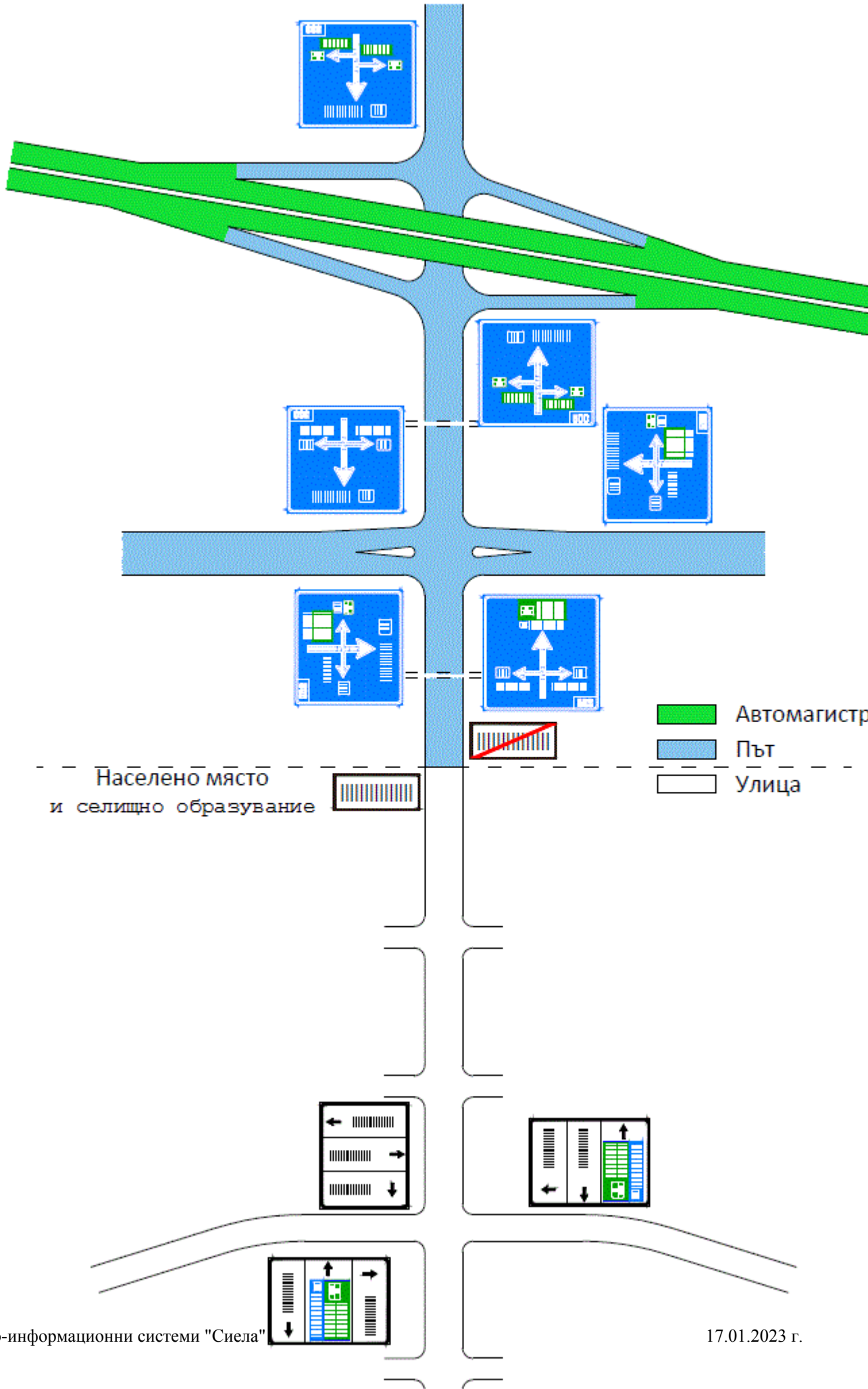
Населено място
и селищно образувание
Автомагистр
Път
Улица

Приложение № 17 към **чл. 178**

(Предишно приложение № 16, изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

Други средства за сигнализиране

№	Изображение	Наименование

C1 Направляващо стълбче

C4 Ограничителна табела (Доп. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

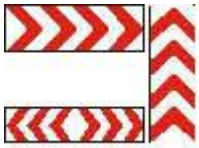

C6 Табела с направляващи стрелки

C7 Табела с направляваща стрелка

C14.1 (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.)

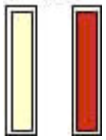

C14.2

C14 Светлоотразител

Приложение № 18 към **чл. 179, ал. 3, т. 2**

(Ново - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Разстояния между направляващите стълбчета C1

а) При хоризонтални криви

Радиус на хоризонталната крива, m	Разстояние между направляващите стълбчета С1, m	Преход пред и след кривата		
		Първо разстояние, m	Второ разстояние, m	Трето разстояние, m
20	3	6	10	20
30	3	7	11	21
40	4	9	15	31
50	5	12	20	40
60	6	15	24	48
70	7	17	29	50
80	8	20	33	50
90	9	23	38	50
100	10	25	42	50
200	15	28	45	50
300	20	36	50	50
400	30	50	50	50
500	40	50	50	50
600 и повече	50	50	50	50

Забележки:

1. За междинни стойности на радиуса се интерполира.

2. Разстоянията се отнасят за външната страна на кривата. При радиус до 100 m срещу всяко второ направляващо стълбче С1 от външната страна се поставя стълбче от вътрешната страна на кривата. Срещу трите стълбчета в прехода от външната страна се поставят три стълбчета от вътрешната страна.

3. При радиус над 100 m срещу всяко направляващо стълбче С1 от външната страна се поставя стълбче от вътрешната страна на кривата.

б) При изпъкнали вертикални криви

Радиус на вертикалната крива, m	Разстояние между направляващите стълбчета С1, m	Преход пред и след кривата		
		Първо разстояние, m	Второ разстояние, m	Трето разстояние, m
100	5	8	17	34
150	6	10	20	41
200	7	12	23	47
250	8	13	26	50
300	9	15	29	50
400	11	17	33	50
500	12	19	37	50
600	13	21	41	50
800	16	24	48	50
1000	17	27	50	50
1500	21	33	50	50
2000	25	39	50	50
2500	28	43	50	50
3000	31	47	50	50
4000	35	50	50	50
5000	40	50	50	50

6000	43	50	50	50
8000 и повече	50	50	50	50

Забележка. За междинни стойности на радиуса се интерполира.

Приложение № 19 към **чл. 182, ал. 4 и 5**

(Ново - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Табели с направляваща стрелка С7

а) Табели с направляваща стрелка С7, поставени на един стълб

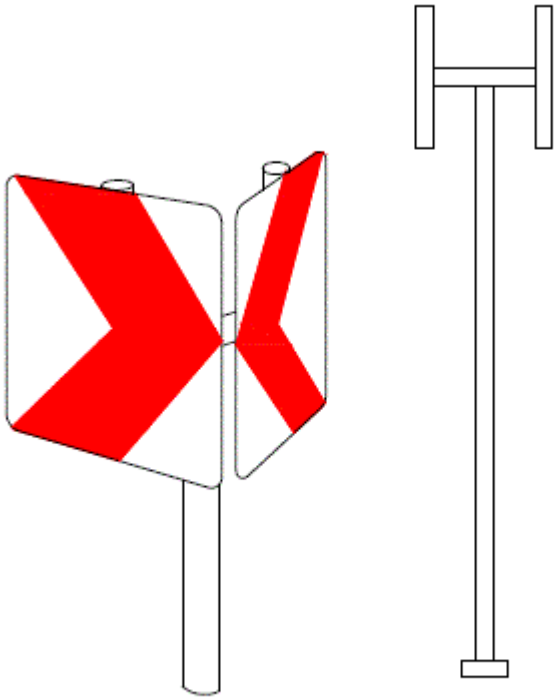

б) Разположение в хоризонтална крива на табели с направляваща стрелка С7

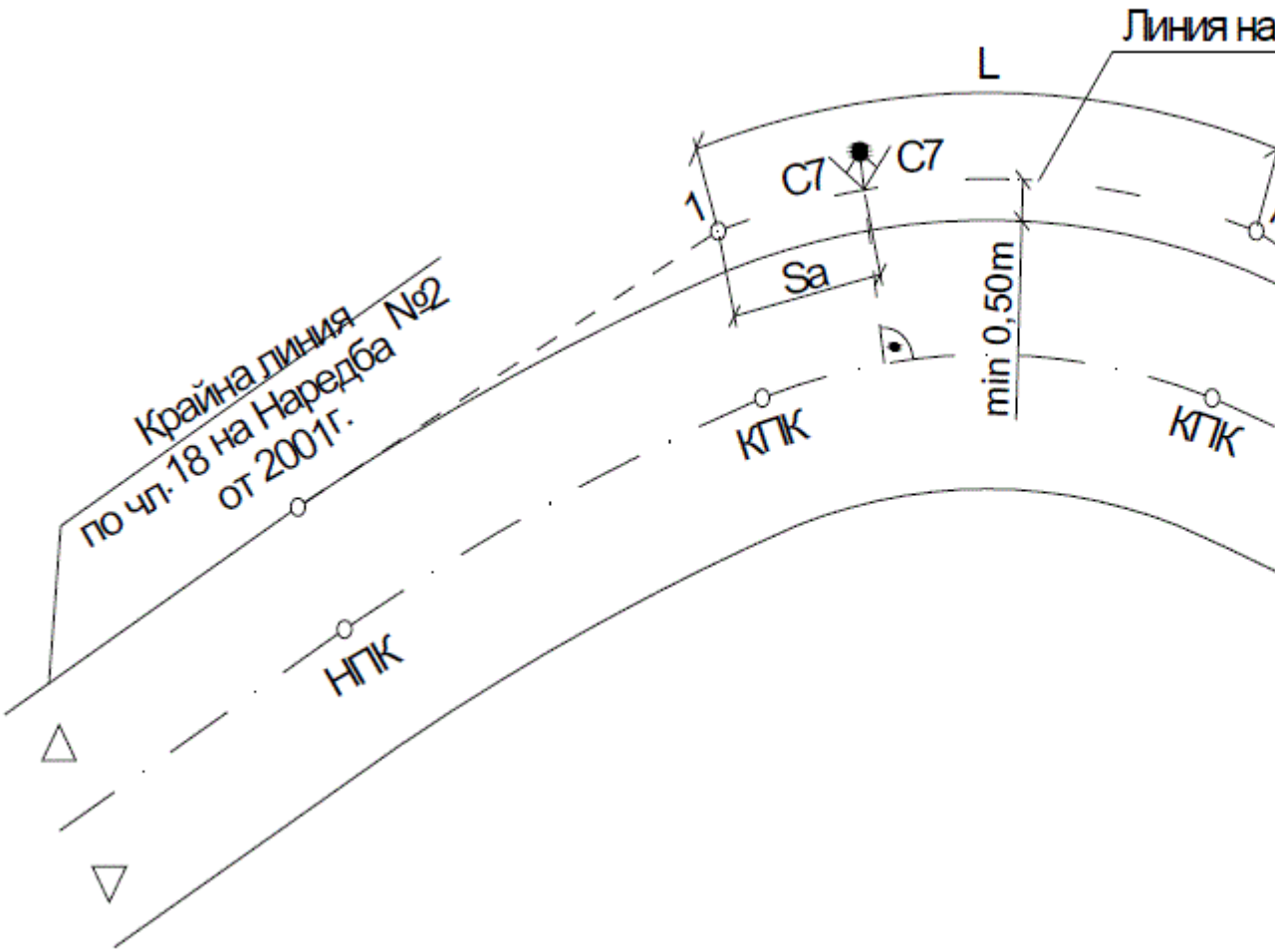

в) Таблица за определяне на теоретичното междинно разстояние Sc между табели с направляваща стрелка С7 в хоризонтална крива

R, m	Sc, m
30	6
40	8
50	10
60	12
70	14
80	16

R, m	Sc, m
90	18
100	20
200	30
300	45
400	60
500	75
600	90
За междинни радиуси се интерполира.	

Приложение № 20 към **чл. 183, ал. 3**

(Ново - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 18.05.2015 г.)

Разстояние между светлоотразителите C 14

Радиус на хоризонталната крива, m	Разстояние между светлоотразителите C14, m
≤80	2
80 - 100	4
100 - 200	6
200 - 300	8
300 - 400	10

≥400	12